

ŽELEZAR

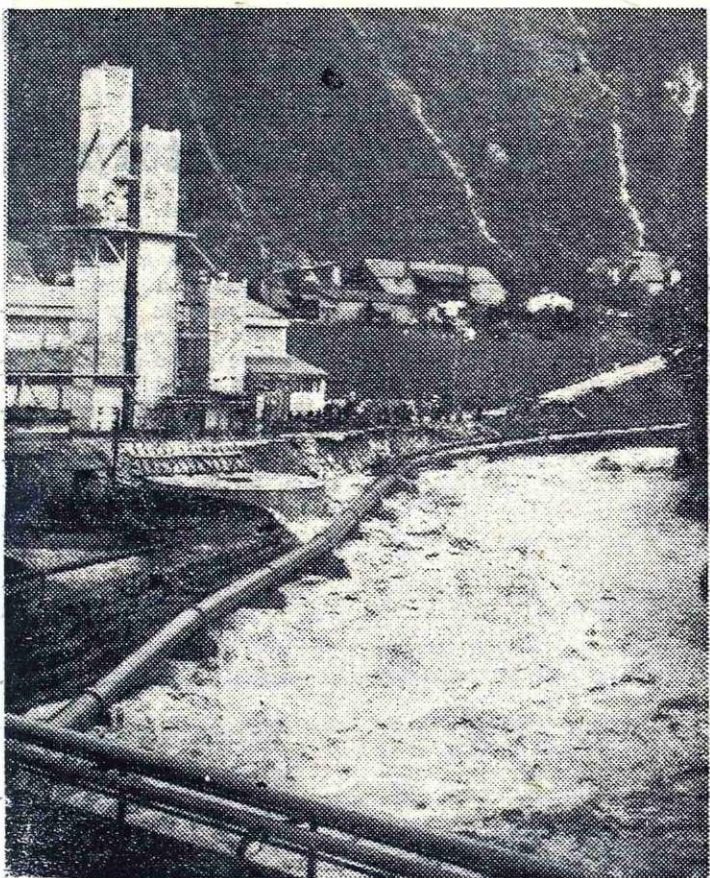
JESENICE, 11. septembra 1965
LETO VII

Poštšina plačana v gotovini
Številka 37

Manjša poraba koksa na plavžih

Na obeh plavžih smo dosegli v avgustu zelo nizko porabo koksa in sicer 867 kg na tono grodlja. Tako nizka poraba koksa je zasluga dodajanja mazuta v plavž št. 1, kakor tudi zelo dobrega obratovanja plavža št. 2, ki do-

dajanja mazuta zaenkrat še nima. Z znižanjem porabe koksa se je delovna enota zelo uspešno vključila v izvajanje akcijskega programa za znižanje proizvodnih stroškov v naši železarni.

Pogled na naraslo Savo, ki je pri novi kisikarni že začela izpodjedati desni breg. (Obširno poročilo o poplavi s številnimi fotografijami objavljamo na 6.-7. strani)

Obvestilo

vsem zaposlenim upokojujencem!

Vsi delavci Železarne Jesenice, ki prejema polno pokojnino (s 40 let pokojninske dobe oziroma žene in borci NOB 35 let) in so zaposleni v rednem delovnem razmerju, ne bodo prejeli osebnega dohodka po rednem IBM obračunu, temveč po posebni izplačilni listi upokojujencev.

Ločeno jih obračunavamo zaradi tega, ker odvajamo zanje druge zakonite prispevke kot za redno zaposlene delavce.

Faktor po enoti izdelka (giblivi del osebnega dohodka) zanje obračunavamo zaradi ročnega obračuna po povprečju faktorjev preteklih treh obračunskih mesecev.

Izplačilo bodo dobivali samo vsakega 15. v mesecu brez predujma, ker prejema vsakega prvega v mesecu pokojnino. Denar (kuvertiran) dvignejo obratni uslužbenci na podlagi spiska v blagajni 21 vsakega 15. v mesecu obenem s kuvertami za redne delavce.

Zaradi polne pokojnine niso upravičeni do nadomestila osebnega dohodka za čas bolovanja.

Kadrovski sektor

V Hrenovici bodo pričeli z gradbenimi deli

Koncem avgusta je bila izvedena licitacija za oddajo gradbenih del dveh objektov. Na licitacijo se je prijavilo kar šest gradbenih podjetij, konkurenca je bila izredno ostra. Razlika med najnižjo ter najvišjo ponudbeno ceno je znašala kar 44 milijonov dinarjev. UOS je na podlagi ponudb zaupala izvedbo gradbenih in vseh obrtniških del podjetju »Sava« z Jesenic. Tako bomo v Hrenovici, sicer z zamudo, v tem mesecu odprli novo gradilišče. Najprej bomo začeli graditi zgradbo za zvrčalnico vagonov, ki bo na zgornjem koncu sedanjega skladišča ognjevarne opeke. V njem vskladiščeno opeko bomo začasno vskladiščili na Beli. Stavbo pa so že pričeli rušiti člani stanovanjske zadruge.

Drugi objekt, tako imenovana presipna postaja, bo nad državnim odstavnim tirom.

Prav tako bomo pričeli že v tem mesecu rušiti zgradbo, v kateri staja špedicija in reklamni oddelek. Ta zgradba se mora umakniti novemu skladišču koksa, ki ga bomo začeli graditi že letos. Tako upamo, da bomo gradbena dela, ki jih zajema prva faza na področju modernizacije priprave rude, končali do aprila prihodnjega leta. S tem pa bo rešeno šele razkladanje rude in koksa ter njuno vskladiščenje, ne bodo pa še končani ostali objekti z aglomeracijo, za katero je rok obratovanja, skupaj z rekonstruiranim plavžem št. 2, april 1967.

V delu so že glavni projekti v glavnem za vse objekte in upamo, da bomo spomladi 1966 v polnem tempu gradili nove objekte v Hrenovici.

Še v tem letu pričakujemo prve stroje s Poljske za objekte v Hrenovici. Začasno jih bomo vskladiščili na Dobravi, kjer bo organizirano carinsko skladišče za vso opremo, kakor zahtevajo predpisi.

Obratovanje nove kisikarne se hitro bliža!

Kljub zamudi zaradi prekoračenih dobavnih rokov elektroopreme s strani podjetja »Rade Končar« se vendar obratovanje nove kisikarne približuje z naglimi koraki. Ko bo obratovala ta kisikarna s polno kapaciteto, bo proizvedla vsako uro 3000 Nm³ kisika, ki ga bomo morali porabiti.

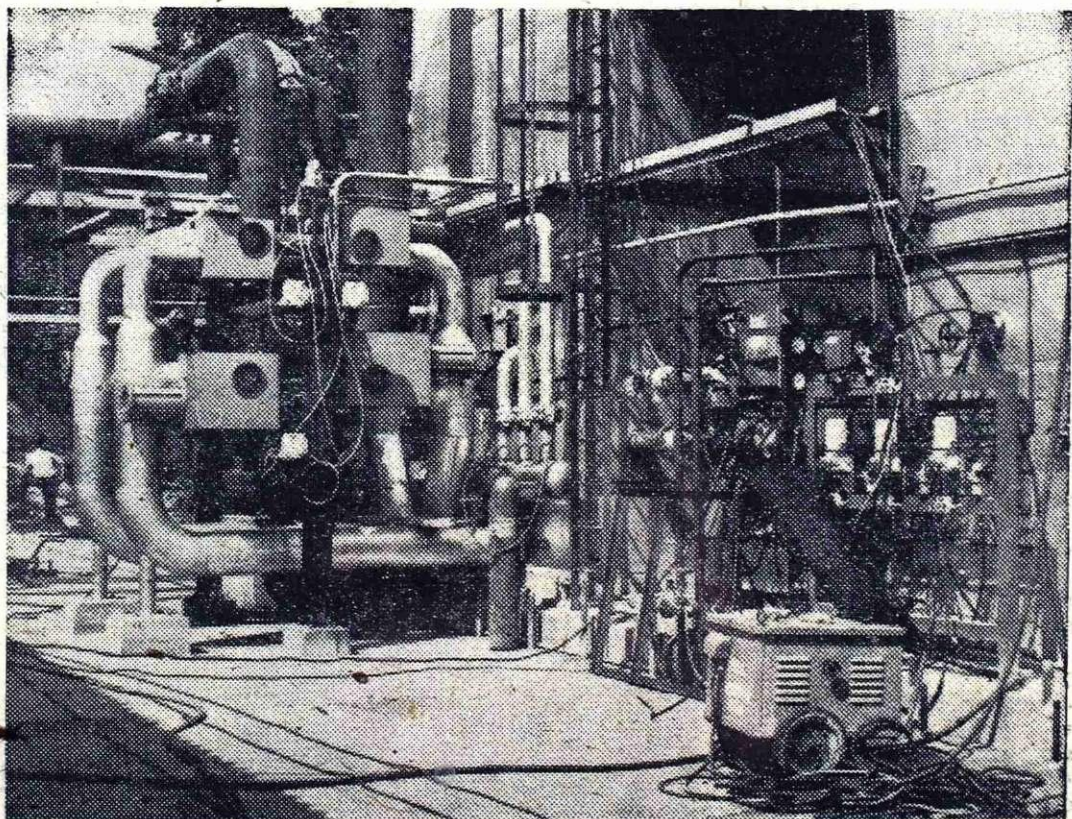
Novo kisikarno smo nabavili, da bi lahko zadovoljili tehnološke potrebe po kisiku v naši martinarni in elektro jeklarni ter pozneje uvedli tudi sodoben način proizvodnje jekla v kisikovem konvertorju. Poleg tega smo računali tudi na to, če bo na začetku obratovanja nove kisikarne, ko še ne bo obratovala druga 60-tonska obločna električna peč, ostalo nekaj kisika na razpolago, da ga bomo uporabili tudi za vpihavanje v plavž.

Kisik iz nove kisikarne je torej namenjen samo za teh-

nološke potrebe. Bilanca nje-gove porabe ob začetku obratovanja nove kisikarne dejansko pokaže, da ga bo preostalo še nekaj neizkoriščenega, če bi ga uporabljali samo v martinarni in elektro jeklarni. Zato smo se odločili, da ga bomo tako dolgo, dokler bo na razpolago višek, ki ne bo uporabljen za proizvodnjo jekla, uporabljali tudi za vpihavanje v plavž.

V teku so priprave, da bomo lahko kisik iz nove kisikarne takoj po pričetku obratovanja tudi koristno uporabljali. Do martinarne in elektro

jeklarne so že napeljani potrebni cevovodi, izvesti je treba samo še napeljavo v martinarni in elektro jeklarni do posameznih peči. Za to so že izgotovljeni potrebni načrti, tako da bomo že v prihodnjih dneh pričeli z izvajanjem potrebnih del. Težave so z nabavo potrebnih ventilov iz uvoza, vendar upamo, da jih bomo do takrat, ko jih bomo potrebovali, tudi dobili. V martinarni imamo že na razpolago odgovarjajoče gorilce za mazut, s katerimi bomo lahko dovajali kisik v peč za intenziviranje plamena. Pozneje bomo morali postopoma preiti na modernejši način dovajanja kisika skozi obok SM peči, vendar bodo težave s streho, ker jo bo (nadaljevanje na 2. str.)

Del nove kisikarne na desnem bregu Save, ki bo proizvajala 3000 Nm³ kisika na uro

Seminar vodilnih kadrov

V sredo so se v Rovtahn pri »Bélcijanu« zbrali vsi vodilni kadri naše železarnice od obratovodij in vodij oddelkov navzgor, da bi se pogovorili o izvajanju akcijskega programa, s katerim naj bi tudi v novih pogojih gospodarske reforme zagotovili čim uspešnejše izpolnjevanje proizvodnih nalog in s tem tudi povečane osebne dohodke.

Seminar, ki ga je vodil glavni direktor inž. Matevž Hafner je trajal ves dan. Teme, o katerih so razpravljali so bile: zmanjšanje odsotnosti z dela, izboljšanje izpleta, povečanje produktivnosti in znižanje proizvodnih stroškov.

Podatki o skupni odsotnosti z dela v zadnjem obdobju kažejo, da se le-ta giblje okoli 14,5 %, kar je previsoko in jo bo treba znižati na okoli 12 % (7 % bolezenska odsotnost in 5 % dopusti). Razprava je pokazala, da je problematična predvsem bolezenska odsotnost, kjer bo treba zaostriji kontrolo nad tistimi, ki izrabljajo bolezenski dopust v svoje namene, istočasno pa posvetiti več pozornosti tistim članom kolektiva, ki so dejansko zboleli na svojem delu. Poleg tega bo treba poskrbeti tudi za znižanje števila nezgod z dosledno skrbjo za izpolnjevanje varnostnih predpisov ter uporabljanje predpisanih zaščitnih sredstev. V pogledu bolezenskih odsotnosti bodo morali zavzeti enotno stališče vsi organi v železarni in naši ambulantni, naš cilj pa mora biti znižanje te odsotnosti vsaj za 2 %, kar bi pomenilo znatno znižanje po-

rabe denarnih sredstev v te namene.

Obširna je bila tudi razprava o možnosti izboljšanja izpleta pri proizvodnji naših polizdelkov in končnih izdelkov, kjer bi že 1 % povečanja pomenilo znatno povečanje dohodka železarnice. Znižati bo treba tudi različne zamenjave materiala, tako doma kot pri kupcih, ki so sedaj zelo pogoste. Poleg tega, da nam povzročajo zamenjave doma nepotrebne težave, pri kupcu pa vzbujajo vtis nesolidnosti našega podjetja, pomenijo tudi nepotrebne izdatke, saj nas stane zamenjava v podjetju povprečno 46 din/kg, pri kupcu pa celo 145 din/kg. V zvezi z borbo za povečanje izpleta so bili sklenjeni tudi odgovarjajoči zaključki. V obratih bodo asistenti na izmenah zasledovali izplen in v primeru potrebe tudi takoj ukrepali, medtem ko bo pri zamenjavah uveden v najkrajšem času sistem odškodnine, ki jo bo plačal krivec zamenjave, če pa krivca ne bodo našli pa obratovodja in dnina na kateri se je zamenjava zgodila. Posvetiti bomo morali še več pozornosti izobraževanju delavcev na posameznih delovnih mestih,

da bodo le-ti bolje spoznali svoje delo in ga tako tudi lažje in bolje opravljali.

Izredno obširna in temeljita je bila tudi razprava o produktivnosti. Bilo je govora o delovni in tehnološki disciplini, izkoriščanju kapacitet, tehničnih normah, nagrajevanju po delu, zoževanju proizvodnega asortimenta, ukrepih za zmanjšanje administracije in načinov merjenja produktivnosti v obratih. Na podlagi razprave so bili izdelani tudi zaključki, povezani s problemi o katerih je tekla razprava.

Tudi o možnosti znižanja proizvodnih stroškov je bila razprava zelo izčrpna. Govorili so o stojninah, porabi različnega goriva, dnevni kontroli porabe energije v obratih, o prihrankih zunaj železarnice, ki pridejo posebno do izraza pri delih, ki jih opravljajo druga podjetja za našo železarno in še o drugih možnostih za znižanje stroškov. Tudi s tem v zvezi so bili izdelani zaključki, na podlagi katerih bomo potem izvajali tudi konkretne ukrepe.

Zadnja točka posveta je bil pregled proizvodnega plana za leto 1966. V razpravi so udeleženci ugotovili, da je posebno v kvalitetskem oziru zelo napet ter se bo moral celotni kolektiv zelo potruditi, da ga bomo tudi uspešno izpolnili.

Seminar je lepo uspel in so vsi zaključki vneseni v akcijski program. Naloga celotnega kolektiva naše železarnice je v tem, da skuša akcijski program tudi izpeljati. Kajti vsi se moramo resno zavedati, da če želimo imeti v bodoče večje osebne dohodke jih bomo morali pri-gospodariti poleg drugega tudi z manjšo odsotnostjo, bolj-šim izpletom, povečano produktivnostjo in nižjimi proizvodnimi stroški. Možnosti za uresničitev akcijskega programa pa ležijo samo pri nas samih!

uro več dela. Delavcu, ki bo zamudili, pa bodo to uro odpisali.

3. V času, ko je delavec prost in če je potreba, mora sodelovati pri odpravljanju (nadalj. na 12. strani)

Delavski svet profilnih valjarn je na seji, dne 25. 8. 1965 med drugim razpravljaj tudi o akcijskem programu, ki ga je delavski svet železarnice sprejel z namenom, da premagamo nekatere težave, ki so nastale z uveljavljanjem gospodarske reforme. Namen akcijskega programa je, da izboljšamo naše delo, da povečamo produktivnost in da proizvajamo čim bolj gospodarno in s čim manjšimi stroški. Člani delavskega sveta so se tega zavedali, in tudi vedo, da bomo le z dobrim delom dosegli dohodek, ki je potreben za večje osebne dohodke.

Akcijski program, ki ga je za to enoto sprejel delavski svet železarnice, so v celoti potrdili in ga tako sprejeli kot svojega. Na predlog komisije za delovne odnose pa so ta program še dopolnili z naslednjimi nalogami:

1. V adjustazi lahko delo ustavijo šele 15 minut pred koncem dne.

2. Na progah mora dnina predati delo naslednji dni, to pa pomeni, da mora vsak delavec predati delo naslednjemu delavcu. Če bo delavec zamudil prihod na delo, bo morali delavec predhodne dnine podaljšati svoje delo in mu bodo zato pisali

Del udeležencev seminarja vodilnih kadrov

Inženir Alojz Pohar, novi direktor kadrovskega sektorja

V kolektiv železarnice se je 1. maja 1950 vključil dipl. inž. Alojz Pohar, roj. 17. 6. 1920 v Poljčah pri Begunjah. Z delom je pričel pri naših plavžih najprej kot asistent, nato obratovodja in potem kot šef grupe plavž. Od leta 1963 dalje vodi tehnično organizacijski oddelek v sektorju za ekonomiko.

9. 8. 1965 je delavski svet podjetja osvojil predlog komisije za imenovanje direktorja in imenoval inž. Poharja za direktorja kadrovskega sektorja.

Tov. Pohar si je v teh letih službovanja v železarni pridobil mnoge delovne izkušnje, članom kolektiva pa je poznan tudi kot prvoborec in družbeni delavec. Je nosilec partizanske spomeni-

ce iz leta 1941, leta 1952 pa je bil za svoje neumorno delo odlikovan z medaljo dela. Več mandatnih dob je bil član delavskega sveta podjetja, kot odbornika občinske skupščine pa so ga letos člani izvolili za podpredsednika.

15. septembra bo tov. Pohar dokončno prevzel posle direktorja kadrovskega sektorja, ko bo predhodno prevzel vsak posamezni oddelek in se spoznal s svojimi bodočimi sodelavci.

Na tem odgovornem mestu želimo tov. inž. Poharju mnogo uspehov!

Obratovanje nove kisikarne se hitro bliža

(nadalj. s 1. strani)

treba dvigniti, ker zaradi žerjavov v šaržirni hali ni dovolj visoka. Ta način vpihavanja kisika bomo uvedli samo na SM pečeh M in V, ki bosta ostali tudi potem, ko bomo proizvajali jeklo v kisikovem konvertorju. Na ostalih SM pečeh se takšna predelava za kratek čas, kolikor bodo še obratovale, ne izplača.

Tudi za dovajanje kisika na plavže so pripravljeni načrti in bomo prav tako v kratkem pričeli z delom na potrebni napeljavi.

Seveda nas čaka po pričetku obratovanja nove kisikarne še dovolj dela. Potrebne bodo še temeljite tehnološke in ekonomske analize, ki nam bodo pokazale, kakšna in kolikšna uporaba kisika je v martinarni in elektro jeklarni optimalna. Samo na podlagi analiz bomo lahko ugotovili, koliko nam bo večja poraba kisika omogočila znižati proizvodne stroške.

K.

Personalne vesti

ZA AVGUST 1965

44 sprejetih delavcev, 46 obračunanih delavcev, 2 sprejeta uslužbenca in 2 obračunana uslužbenca.

Delovno razmerje so prekinili na naslednji način: 2 z lastno odpovedjo, 3 so samovoljno zapustili delo, 4 po delovni pogodbi, 13 je bilo starostno upokojenih, 9 invalidsko upokojenih, 3 zaradi spora s podjetjem, 11 jih je bilo vpoklicanih v JLA, 3 pa so umrli.

Starostno so bili upokojeni:

MARTIN CERAR, 1909, težka proga, 27 let in pol v ZJ; MIHAEL JEČNIK, 1913, žičarna, 11 let in pol v ZJ; ANTON KUNŠIČ, 1906, lahka proga, 30 let in pol v ZJ; IVAN NOČ, 1908, plinska in vodna energija, 41 let v ZJ; DANIJEL PESJAK, 1913, Javornik I, 37 let v ZJ; JOŽE PODLIPNIK, 1909, pocinkovalnica, 28 let v ZJ; ANTON RAZINGER, 1908, žična valjarna, 41 let v ZJ; JOŽE ROZMAN, 1904, žična valjarna, 43 let v ZJ; JAKOB ROŽIČ, 1910, strugarna valjev, 15 let v ZJ; GASPER SOLAR, 1913, martinarna, 18 let in pol v ZJ; LEOPOLD TOMANIČ, 1906, promet, 40 let v ZJ; ANTON ZUPANČIČ, 1910, mehanična delavnica, 28 let v ZJ; ALBIN ZEMLJA, 1917, elektro energija, 26 let v ZJ.

Invalidsko so bili upokojeni naslednji sodelavci:

ELA DRESAR, 1914, elektrodni oddelek, 16 let v ZJ; MARTIN GACNIK, 1913, lahka proga, 18 let v ZJ; CIRIL JEMC, 1919, mehanična del., 18 let v ZJ; ERNEST PECELJ, 1911, Javornik I, adjustaža, 17 let in pol v ZJ; ANDREJ POGACAR, 1918, gradbeni oddelek, 18 let in pol v ZJ; LUDVIK SLAPAR, 1912, nabavni oddelek, 31 let v ZJ; MILAN ŠKRBEČ, 1918, plavž, 12 let v ZJ; FRANC VAVPOTIČ, 1913, valjarna 2400, 29 let in pol v ZJ in PETER ZARNIK, 1908, žeb-ljarna, 20 let v ZJ.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali težko zaslužen pokoj!

UMRLI SO NASLEDNJI SODELAVCI:

AHMED DURATOVIČ, 1918, martinarna, čistilec preboda, JOŽE KOREN, 1912, livarna, delovodja in JANKO KRAJINA, 1925, lahka proga, I. razred.

Svojcem naše iskreno sožalje.

DS CEVARNE

Razpravljali so o bodočnosti obrata

Na seji delavskega sveta cevarne dne 2. septembra 1965 so razpravljali o dopolnitvi akcijskega programa, oziroma so govorili o akcijskem programu, ki si ga mora obrat postaviti glede na preusmeritev proizvodnje. Z akcijskim programom so si zadali nalogo, da bodo do konca leta osvojili in začeli redno izdelovati kotno železo in U profile. Poleg tega pa bodo pripravili tudi proizvodnjo še drugih profilov, takšnih, ki jih potrebuje naše tržišče in predelovalna industrija.

Razprava o teh nalogah akcijskega programa je pokazala, da člani delavskega sveta močno skrbijo o bodočnosti obrata. Zahtevali so, da se jim predloži račun rentabilnosti proizvodnje cevi pod novimi pogoji gospodarske reforme in račun rentabilnosti predvidene proizvodnje hladno valjanih profilov. Poudarili so, da bi bilo nespremetno vztrajati pri proizvodnji cevi, če se pokaže, da proizvodnja ni rentabilna in da ne bi s takšno proizvodnjo dosegli potrebnega dohodka, vendar želijo primerljivi račun. Poleg tega menijo, da imamo v železarni, pa tudi v cevarni vse pogoje, da bi lahko proizvajali tudi visoko kvalitetne in kvalitetne tankostenske cevi in so zahtevali, da se tudi za takšno proizvodnjo pripravi eventuelni program, predvsem pa rentabilnostni račun. Menijo, da imajo do takšne zahteve vso pravico, posebno še, če se pokaže, da je proizvodnja takšnih cevi rentabilna. Za

opustitev proizvodnje navadnih cevi se smatrajo soodgovorne in prav zato težko sprejemajo očitke članov našega kolektiva in ostalih občanov.

Po tako temeljiti in konstruktivni razpravi so sklenili:

Obratovodstvo mora do 10. septembra izdelati rentabilnostni izračun in ga predložiti samoupravnim organom, tovarniškemu komiteju ZK, sindikalni organizaciji in vsem direktorjem:

1. za proizvodnjo cevi v sedanjih pogojih s tem, da se upošteva povečana proizvodnja vlečenih cevi in osvajanje proizvodnje hladno oblikovanih profilov na račun nerenabilne proizvodnje črnih cevi;

2. za proizvodnjo hladno oblikovanih profilov po obstoječih programih v sklopu valjarne Bela;

3. za proizvodnjo hladno oblikovanih profilov, osvajanjem proizvodnje cevni profi-
lov ter visoko kvalitetnih varjenih cevi.

Z žičnico na Španov vrh

Skoraj bo minilo leto dni, odkar obratuje ena najmodernejših in najsodobnejših žičnic v Jugoslaviji, žičnica s Planine pod Golico na Španov vrh. Večkrat smo že poročali o njeni zmogljivosti in hitrosti, danes le še nekaj besed in mnenj članov upravnega odbora naše železarne, ki so si to moderno pridobitev sveta pod Golico ogledali v ponedeljek popoldne. Na povabilo podjetja Ljubljana transport, poslovne enote Jesenice, so se člani upravnega odbora naše železarne s predstavniki samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij odpeljali z žičnico na Španov vrh in si med potjo ogledali delo mladinskih brigad, ki so v letošnjem poletju na pobočju ob žičnici urejevale smučarske proge ter terene okrog postaj. Vsi so bili zelo na-

vdušeni in so si bili edini v tem, da je treba čimprej popraviti in razširiti tudi cesto na Planino pod Golico, da bi lahko žičnica dobila v našem turizmu mesto, ki ji gre. Ne smemo pa pozabiti, da so s tem odprte vse možnosti za izgradnjo sodobnega rekreacijskega centra na Črnem in Španovem vrhu, kjer bo lahko naš delovni človek krepil in obnavljal svoje sile po napornem delu v železarni.

Člani upravnega odbora železarne so bili hvaležni podjetju Ljubljana transport za možnost, da so si natančneje ogledali žičnico in se seznanili nadrobno z gradnjo ter težavami, s katerimi se je in se še bori investitor. Gostje, med katerimi je bil tudi predsednik občinske skupščine, so se zadovoljni vračali na Jesenice, saj so preživeli na čistem gorskem zraku prijetno popoldne.

NESREČE TALILNICE PLAVŽ

Duro Samardija, delavec na livnem polju, je šel pod mašilnim strojem in si pri tem poškodoval glavo.

MARTINARNA

Đildo Škrl, jamski pomočnik, je zapenjal gamsove kile. Pri tem se je ena odpela, mu padla na levo nogo in mu jo poškodovala.

Božo Pančur

Bil je človek in komunist

Starega znanca Johana ne bo več na Jesenice. Ni še dolgo tega, ko smo ga videli zadnjič pri nas. Prišel je, da bi videl, kaj smo naredili za borce in invalide NOV na Jesenicah.

Johana smo smatrali za našega. Že dolgo pred zadnjo vojno ga vidimo pri nas. Zaposlil se je pri mizarju Šlibarju.

Tudi na Jesenicah je bil kmalu med tistimi, ki so razumeli, kaj je borba za delavske pravice. Kot učencec Staneta Žagarja, učitelja in komuniste z Dobrave pri Kropi, je že razumel, v čem je bistvo naprednejšega. Pod odrom Delavskega doma pri Jeleni se je sestajal z vidnejšimi komunisti, Jožetom Gregorčičem, Slavkom Federlom, Julko in Albinom Pibernikom, brati Stražišarji, Viktorjem Kejžarjem in drugimi. Ob prebiranju del Karla Marxa, Engelsa, Lenina, Gorkega, si je koval svoj značaj.

Ni se branil nalog, ki so bile postavljene pred njega, komunist. Navzoč je bil na raznih posvetih, sestankih, konferencah in najdemo ga že na partijski konferenci jeseniškega okrožja na Vodiški planini leta 1936. Srečamo ga v Završnici, na Potokih, k Žagarju je pripeljal Edvarda Kardelja.

Prišla je okupacija in Johan je zopet med prvimi. Vključen v jeseniški vojni-revolucionarni komite se zopet sestane z Jožetom Gregorčičem, brati Stražišarji, Viktorjem Kejžarjem. Pravočasno so organizirali oborožen odpor proti okupatorju tudi na našem področju.

Prvi borci Jeseniške — Cankarjeve čete se sestanajo z njim ob ustanovitvi Cankarjevega bataljona na Vodiški planini na Jelovici 5. avgusta 1941. In od tedaj se srečamo z njim ob raznih akcijah

tega bataljona. Tudi v dražgoški borbi je Johan kot politkomisar, takrat že kot prekaljen politični delavec, pravilno dojel in izvršil vse naloge.

Johanova pot gre v Koroški odred, na politično delo na kranjsko področje in nazadnje še na Koroško. Tu se sreča z narodnim herojem Matijem Verdnikom — Tomažem. Skupna so jima nekatera pota. In Johan je z njim še ob zadnjem pohodu, ko so Tomaža že težko ranjenega prenesli k Mostečniku.

Tako je Johan dočakal svobodo na Koroškem in tedaj odšel na CK KPJ v Beograd. Ko se je vrnil iz Beograda, se je poleg službenih dolžnosti na bivšem radovljiškem okraju, ki jih je prevzel, takoj vključil v organizacijo Zveze borcev in postal njen predsednik. Vse v skrbi in prizadevnosti za probleme borcev NOV, je pogosto posredoval v raznih ustanovah in gospodarskih organizacijah.

Ob vsem pa je posebno skrbel za zbiranje zgodovinskega gradiva in prav njegova zasluga je, da danes pozna našo borbo širši krog ljudi, tudi izven Gorenjske in celo Slovenije.

Kot poslanec, odbornik in predsednik Zveze borcev kranjskega okraja pa je našel čas tudi za probleme delavskih kulturnih in prosvetnih društev Svobode, ki je bila v teh letih v največjem poletu.

Tako smo z Johanom izgubili enega najbolj prizadevnih in aktivnih družbenih delavcev, ki je z enako skrbjo reševal probleme Kranja, Tržica ali Jesenic. Ni bil pristranski in vsem je rad pomagal.

Tako bomo komunist, borca, komisarja, političnega in družbenega delavca Johana ohranili v najlepšem spominu.

Slovenko

Jubilanti petdeset letniki

V septembru so in bodo praznovali 50 let rojstva naslednji naši sodelavci: BOŽO KERO, poklidna gasilska in reševalna četa, 6. septembra; FRANC MURGELJ, valjarna 1300, 13. septembra; JOŽE BIZJAK, plinska in vodna energija, 17. septembra; AVGUST BEGUŠ, valjarna 2400, 19. septembra; MATEVŽ ZALOKAR, žična valjarna, 20. septembra; JOŽE KOROŠEC, hladna valjarna, 25. septembra; MARTIN GLIHA, plavž, 26. septembra; FRANC BALOH, Javornik I, 27. septembra; CVETKO SORGO, konstrukcijska delavnica, 27. septembra; JOŽE ZGONC, plavž, 29. septembra in JOŽE ROBIČ, promet, 30. septembra.

Iskreno čestitamo!

Proizvodnja v avgustu

Izpolnitev po obratih:

Ekonomska enota	Izpolnitev oper. plana v %
plavž	104,3
martinarna	106,7
elektro peč	75,8
livarne	97,6
opekarna	100,1
TALILNICE	101,6
težka proga	88,0
srednje in lahke proge	90,7
žična valjarna	97,9
valjarna 2400	102,4
valjarna 1300	107,1
jeklovlek	100,8
PREDELOVALNI OBRATI:	95,5
hladna valjarna	122,3
žičarna	79,8
žebļarna	82,4
cevarna	97,7
elektrodni oddelek	92,7
PREDELOVALNI OBRATI:	93,5
ZELEZARNA	98,3

Zelezarna Jesenice je v avgustu izpolnila operativni plan skupne proizvodnje samo z 98,3 %. Blagovna proizvodnja je bila presežena za 2,7 %. Tudi finančni plan za avgust ni bil dosežen, plan izvoza naših izdelkov pa se je občutno zboljšal.

Talilnice so operativni plan skupne proizvodnje presegle za 1,6 %. V tej enoti nista dosegla predvidenega plana proizvodnje obrata livarna (siva livarna) in elektro peč. Plavž je v mesecu avgustu dosegel letošnje najvišje mesečno proizvodnjo surovega železa ob istočasni najnižji porabi koksa na tono proizvodnje. Na plavžu št. 1 so 20. avgusta začeli z avtomatičnim vpihovanjem mazuta v peč. Martinarna je obratovala ves mesec samo s 5 peči. Elektro peč BBC in ASEA nista dosegli predpisanega proizvodnega plana zaradi izpada elektro energije in nepredvidenih zastojev na ASEA peči.

Valjarne so operativni plan skupne proizvodnje dosegle

samo s 95,6 %. Plana niso izpolnili obrati: težka proga, srednje in lahke proge in žična valjarna. Težka proga je pričela 28. avgusta redni letni remont. Na lahki progi so ukinili eno izmeno, tako da so obratovali ob koncu meseca samo s petimi izmenami. Vzrok za neizvršeni plan je v glavnem pomanjkanje delovne sile in delno tudi zaradi neočiščenih polizdelkov.

Predelovalni obrati so operativni plan skupne proizvodnje dosegli samo s 93,5 %. V tej cnoti je edino hladna valjarna dosegla predpisani operativni program. Istočasno pa je bil dosežen tudi rekord proizvodnje hladno valjanih trakov v teži 2.611 ton. V žebļarni so ukinili proizvodnjo vzmeti. V žičarni so imeli kakor v prejšnjih mesecih občutno odsotnost in pomanjkanje delavcev in zaradi tega tudi žebļarna in elektrodni oddelek nista izpolnila plana za avgust.

RJ

Kako povečati brutto osebne dohodke?

Ob uvažanju novih gospodarskih mer je družba znižala pri-spevke in s tem povečala netto osebne dohodke pri nespremenjenem iznosu brutto osebnega dohodka. To je bil del nadomestila za povečanje življenjskih stroškov, ki ga je dala družba. Z ozirom na samo povečanje življenjskih stroškov pa to ni dovolj in je potrebno ostali del nadomestila prigo-spodariti v okviru poslovanja našega podjetja.

V tem cilju so že organi upravljanja sprejeli osnutek akcijskega programa, ki ga sedaj v podrobnostih dopolnjujemo po posameznih delovnih enotah in službah. Akcijski program in razna navodila za izboljšanje poslovanja, varčevanje, znižanje proizvodnih stroškov, povečanje proizvodnosti — izražene samo v lepih besedah, brez konkretnih vrednosti, ne pomenijo mnogo in bi se kot običajno pri nas na Jesenicah verjetno izživljalo in končalo v raznih diskusijah in pripombah, večinoma v negativnem smislu, ker v vsaki stvari preveč radi vidimo le težave, ne pa koristi. Zaradi tega je izdelana poizkusna analiza konkretnih možnosti povečanja bruto osebnih dohodkov v bližnji prihodnosti v okviru naše železarne. Povečanje brutto dohodka jasno takoj vpliva na povečanje netto osebnih dohodkov. Analize kažejo, da bi v našem podjetju lahko v prihodnjih mesecih računali z 20 % povečanjem osebnih dohodkov in to dodatno k že povečanim netto osebnim dohodkom.

Za tako povečanje so v okviru podjetja potrebni prihranki in znižanje stroškov v taki višini, da dobimo mesečno 150 milijonov dinarjev povečane brutto osebne dohodke. To bi bilo mogoče, če uresničimo naslednje:

1. znižanje odsotnosti, ki je povprečno znašala preko 14 %, za 2 %. Tako izboljšanje našega poslovanja bi pri osebnih dohodkih dalo mesečno

povečanje za blizu 14.500.000 din

2. izboljšanje izplena za 1 % bi pomenilo mesečno povečanje osebnega dohodka za 36.000.000 din

3. prihranek na gorivih in energiji in sicer pri koksu 10 %, pri ostalih energ. virih pa 5 %, bi dal povečanje osebnih dohodkov mesečno za 22.000.000 din

4. s prihrankom pri pomožnih materialih za 10 % bi povečali osebni dohodek za 22.500.000 din

5. povečanje produktivnosti v podjetju za 5 % bi pomenilo povečan osebni dohodek za 39.000.000 din

skupno povečanje iz navedenih virov znaša 134.000.000 din

Ce upoštevamo še povečane cene za pomožne materiale in možnost premika v višje kvalitete, je potrebnih 150 milijonov dinarjev mesečno — dosegljivih.

Službe podjetja so deloma za posamezne delovne enote napravile podrobnejšo analizo, o kateri razpravljamo na seminarjih obratovodij in predsednikov samoupravnih organov delovnih enot. Treba je poudariti, da so predlogi služb oziroma uprave podjetja lahko samo minimalna osnova, na kateri morajo samoupravni organi posameznih delovnih enot z izboljšanjem proizvodnje, varčevanjem, povečanjem proizvodnosti, povečanjem delovne in tehnološke discipline zagotoviti nadaljnje povečanje osebnih dohodkov.

Inž. Matevž Hafner

Delavska univerza obvešča, da vpisuje v naslednje izobraževalne oblike:

1. VEČERNO EKONOMSKO SREDNJO ŠOLO — oddelek za odrasle
 2. STENOGRAFSKI TEČAJ
 3. TEČAJ ZA NATAKARJA I. stopnje
 4. TEČAJ ZA KUJARJA I. stopnje
 5. VEČERNO OSNOVNO ŠOLO — 5. in 6. ter 7. in 8. razred.
 6. POGOJI: starost 17 let, kandidat mora biti zaposlen.
 7. ZACETNI IN NADALJEVALNI JEZIKOVNI TEČAJ ANGLEŠKEGA IN NEMškega JEZIKA.
- Dopisnikom strokovnih šol nudimo pomoč pri njihovem izrednem študiju.
- Vse informacije dobite v pisarni Delavske univerze Jesenice.

Preveč zastojev pri novi ASEA električni peči

Pri dosedanjem poizkusnem štirimesečnem obratovanju 60-tonske električne peči je prišlo do številnih okvar in zastojev, kar je zelo neugodno vplivalo na samo proizvodnjo. Sicer pri vsakem večjem novem agregatu, ki gre v obrat, pride do začetnih proizvodnih težav, toda v našem primeru je teh nepredvidenih zastojev le preveč.

Nenormalno obratovanje te peči v prvi vrsti neugodno vpliva na samo proizvodnjo, ki je znatno manjša, na drugi strani pa vpliva še na naslednje obratovalne pokazatelje:

— Poraba grafitnih elektrod je v našem primeru od 8–9 kg na tono jekla, pri normalnem obratovanju take peči je le 6 kg na tono jekla. Do tako velike porabe je prišlo predvsem zaradi okvar na regulaciji elektrod, ker so se prekomerno lomile in zaradi zastojev na zraku odgorévale.

— Zelo velik vpliv normalnega obratovanja peči brez

zastojev se odraža pri vzdržnosti stene peči. Te so izidane z dolo-bloki, ki imajo dobro vzdržnost le pri stalni temperaturi. Pri vsakem ohlajevanju le-ti rapidno odpadajo, s tem se pa zmanjša vzdržnost najmanj za 20 šarž vsakih vgrajenih blokov.

— Mnogo slabša situacija je z obokom, zelo delikatno vpliva na siliko opeko temperaturna sprememba, ker pri prekomernem ohlajevanju opeke kosovno odpada. Sicer je vzdržnost napram ostalim naprednim deželam še vedno zadovoljiva, toda pod normalnimi pogoji obratovanja bi

bili rezultati zelo ugodni. Pri dosedanjih pogojih je povprečna vzdržnost 44 šarž.

— Tudi poraba električne energije zelo poraste pri takem obratovanju, ker se šaržirni časi, predvsem pa topljenje vložka zelo podaljša pri ohlajeni peči.

— Neugodno vplivajo zastoji tudi na sam tehnološki potek izdelave šarže, predvsem na oksidacijo, ker ta ni tako intenzivna in burna pri ohlajeni peči. Šarže s slabo izdelano oksidacijo se pozneje odražajo pri večjem izmečku jekla v valjarnah. Poleg omenjenih neugodnih činiteljev vpliva na slabše rezultate in višjo ceno jekla še vrsta drugih okolištin, ki nastanejo pri tako otežkočenem obratovanju peči.

Resnici na ljubo moramo ugotoviti, da vse napake več-

jega značaja, ki so nastale na tej peči pri dosedanjem obratovanju in nas vse presenečajo, izvirajo že kot osnovne konstruktivne napake pri tako svetovno renomirani firmi kot je ASEA s švedske.

— Ena glavnih napak je hidravlika peči. Ze takoj od pričetka obratovanja se peč ni dala nagibati s tlakom vodnih črpalk, pač pa smo s pomočjo delovnega žerjava nagibali peč. S tem smo uničili veliko število verig, poleg tega pa ogrožali vse prisotne ljudi ob peči. Obe vodni črpalke je dobavila ASEA v kooperaciji s firmo Weise Mon-ski iz Nemčije. Situacija je posebno kritična s črpalkami, ker obratuje samo ena in še ta popravljena že v naših delavnicah. Še večje težave so z drugo črpalko, ki do danes še ni obratovala daljši

čas. Trikrat se je v tem kratkem času obratovanja »zaribala« in s tem uničila zaradi drobnih opilkov regulatorje elektrod. Zaradi tega smo morali vsakokrat brusiti valje in bate regulatorjev elektrod, kar je neugodno vplivalo na vedno manjšo dimenzijo batov in zelo slabega delovanja elektrod.

Na zahtevo uprave železarne se v našem podjetju mudita dva švedska in dva nemška strokovnjaka z nalogo, da odstranijo vse napake pri ASEA peči, ki povzročajo težave in nazadnje tudi velike finančne stroške pri proizvodnji elektro jekla.

Obrabljene regulatorje elektrod so že zamenjali z novimi, medtem ko črpalko št. 2 še niso popravili.

Marjan Mrak

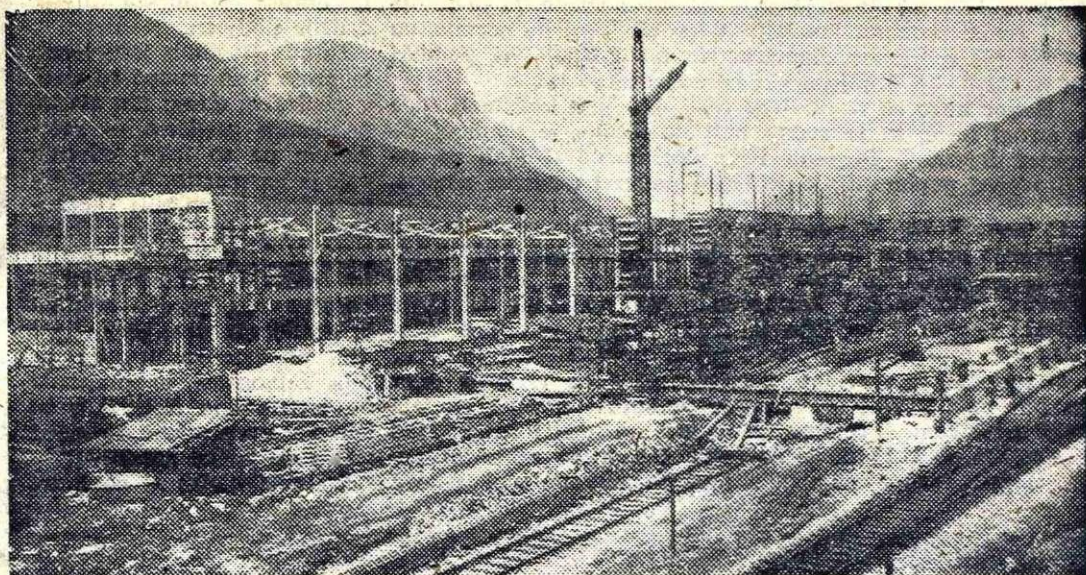
Z gradbišča v Hrenovici

Eno od največjih gradbišč na Jesenicah je prav gotovo v Hrenovici, kjer podjetje Gradis uspešno gradi novo patentirnico. O tej gradnji smo že večkrat pisali, o sedanjem stanju in perspektivi izgradnje nove patentirnice pa nam je nekaj več povedal šef uprave osnovnih sredstev inž. Milan Marolt.

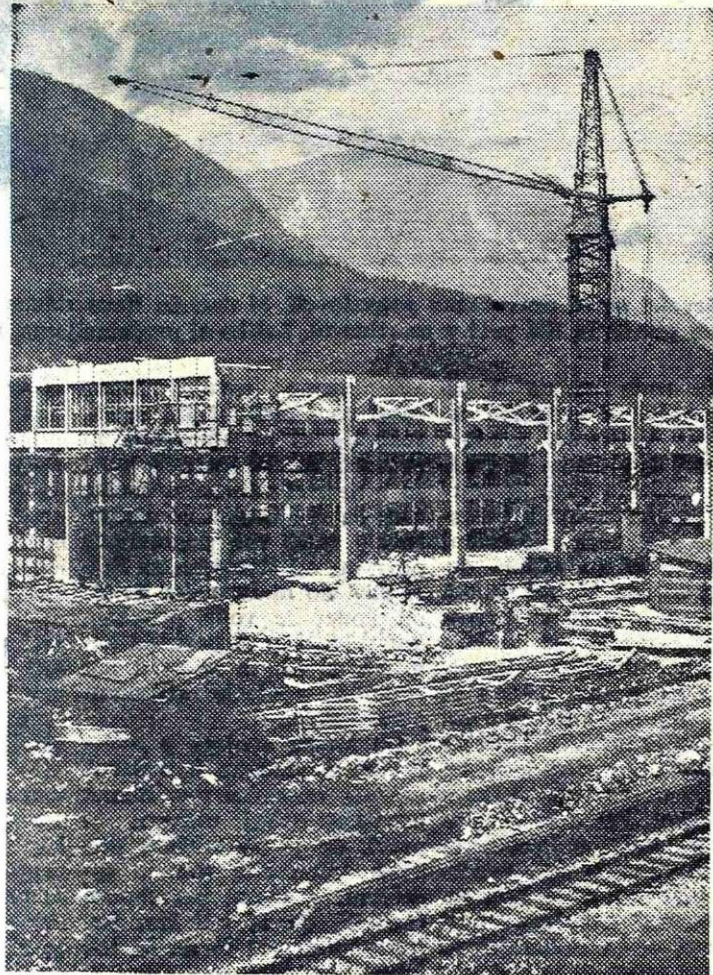
»Gradbena dela v Hrenovici uspešno potekajo, podjetje Gradis pa si s svojimi delavci prizadeva, da bi grad-

Vzporedno z gradnjo nove patentirnice pa posvečamo veliko pozornost pripravam za izgradnjo žične valjarne, ki naj bi začela poskusno obratovati v drugi polovici prihodnjega leta. Gre namreč za to, da povečamo kapacitete proizvodnje žice v novi žični valjarni, s tem pa bomo omogočili tudi obratovanje v novozgrajeni patentirnici v Hrenovici.

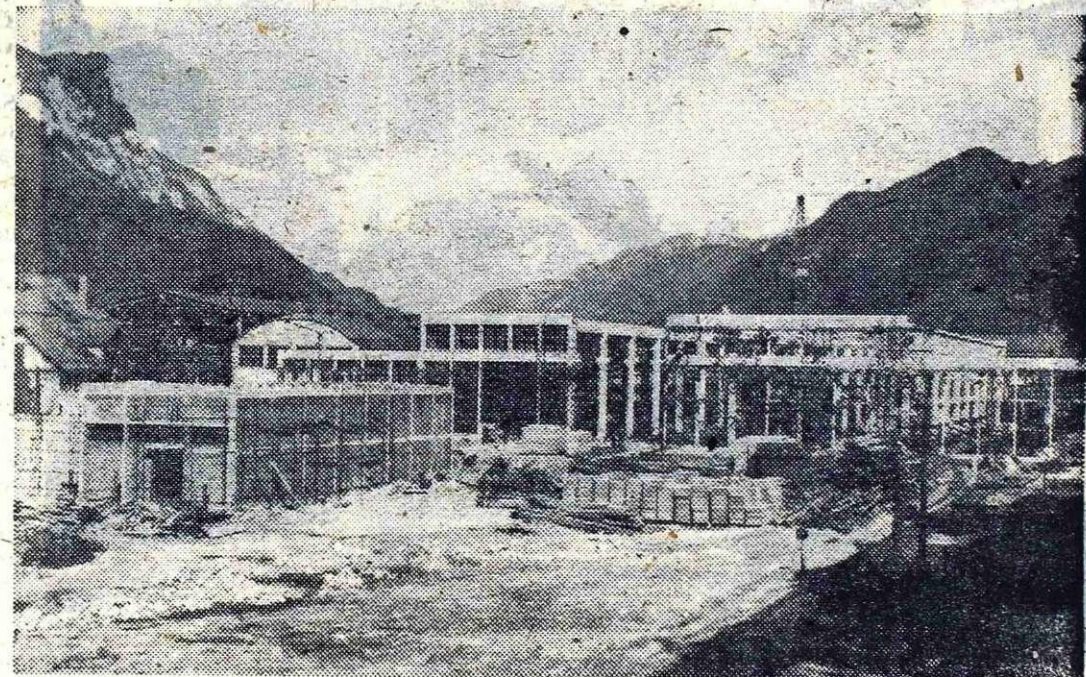
Omenim naj še to, da bomo dobili nove vlečne

Del gradbišča v Hrenovici, ko so začeli z gradnjo patentirnice

Pri gradbenih delih si delavci Gradisa na gradbišču nove patentirnice v Hrenovici pomagajo z velikim žerjavom.

Predvidevajo da bodo v novi patentirnici začeli s poskusnim obratovanjem prihodnjepomlad

bena dela lahko toliko napredovala, da bi halo patentirnice zaprli. Čim bo hala zaprta, bodo lahko začeli z urejanjem notranjosti ter s pripravi za montažo strojev. Z nabavo opreme za patentirnico nimamo problemov, razen tega pa računamo, da bo do marca 1966 rešeno tudi vprašanje napajanja z električno energijo in vse ostalo, kar spada k potrebni energiji. Potemtakem bi lahko začeli s poskusnim obratovanjem v novi patentirnici maja 1966.

stroje za patentirnico iz Velike Britanije, ki so enaki kot vlečni stroji, ki nam jih je za potrebe naše žičarne dobavila firma VAUGHN.

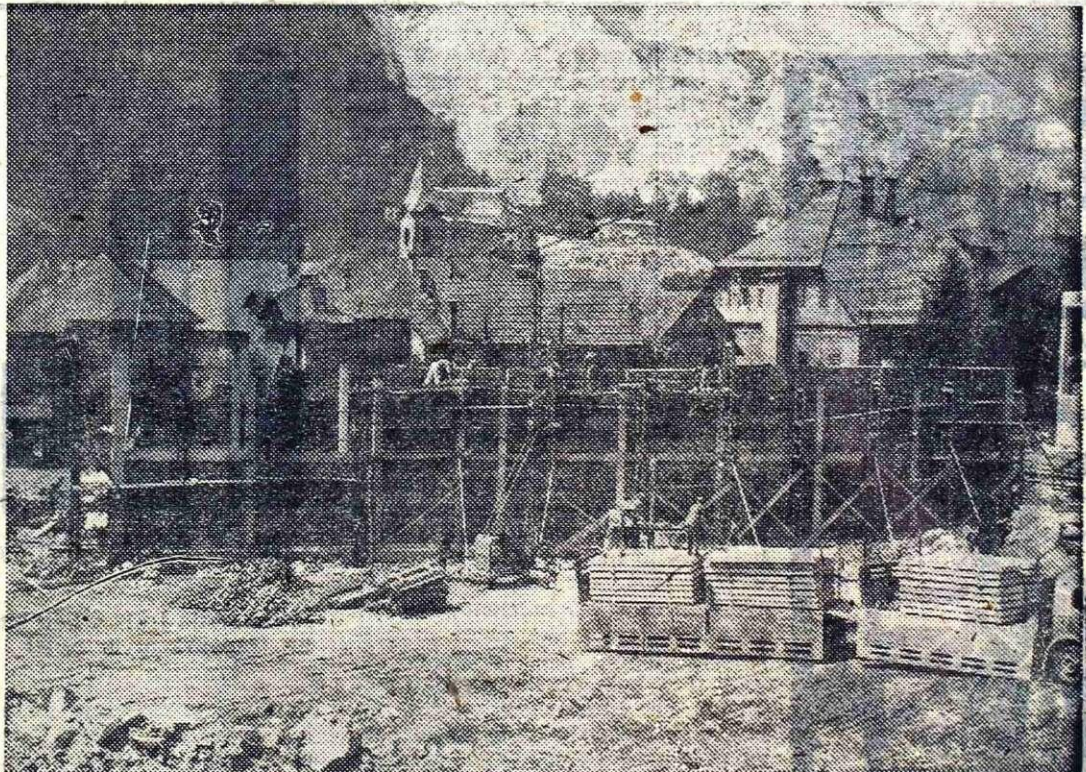
Trenutno in z ekonomskega stališča je najbolj važno, da pospešimo dela v novih valjarnah Bela na Belškem polju in v novi kisikarni, med tem časom pa bomo pripravili vse potrebno, da bo patentirnica v predvidenem roku lahko začela poskusno obratovati.

-or

TUDI PODMEŽAKLJO AKCIJA RK

Krajevni odbor RK terena Podmežaklja bo v okviru splošne nabiralne akcije za pomoč poplavlencem izvedel nabiralno akcijo v dneh od 13. do 20. septembra 1965. Občane terena Podmežaklja prosimo, da vsak po svojih zmožnostih nekaj prispeva. Denarne prispevke, obleko, obutev in vse, kar je uporabno za gospodinjstvo, bo sprejemal odbor RK Podmežaklja v pisarni Krajevne skupnosti Podmežaklja vsak dan od 8. do 12. ure in popoldne od 15. do 18. ure. Občani terena Podmežaklja, vabimo vas, da pomagajte, ker so potrebe zares velike.

Krajevni odbor RK Podmežaklja

Začeli so graditi novo RTP pri patentirnici

Zaradi poplave okrog 100 milijonov di

Pretekli četrtek je zaradi deževja močno narasla Sava in povzročila na območju naše železarne škodo, ki jo je minuli torek posebna komisija v grobih obrisih ocenila na okrog 100 milijonov dinarjev. Ko bodo znani vsi podatki in izračuni, bo ocenjena škoda verjetno še večja.

Kakor hitro so se razširile vesti o velikih količinah vode v strugi Save, ki je vedno bolj naraščala, je tehnični direktor železarne Bogomil Homovec imenoval štab za zaščito pred poplavami, ki je takoj podvel ustrezne ukrepe.

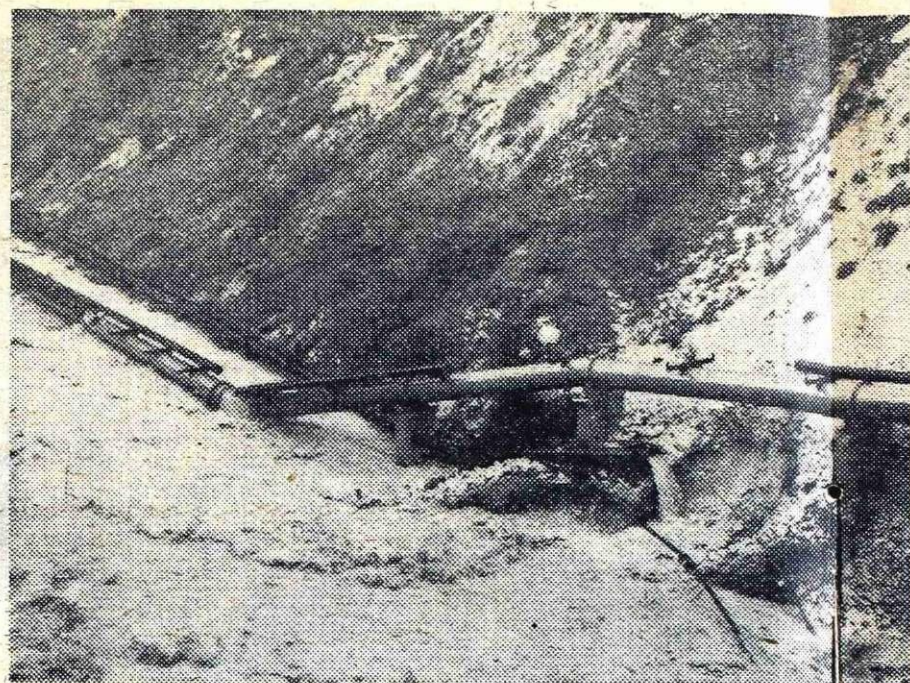
O tem, kako je potekalo reševanje oziroma delo reševalcev na področju naše železarne, smo prejeli kratko poročilo poklicne gasilske in reševalne čete železarne.

Iz poročila je razvidno, da so bili naši gasilci — reševalci obveščeni v četrtek, 2. v levi in desni breg. Med septembra ob 11.55, da je Sava nepričakovano poplavlila

kisikarne, kmalu za tem tudi iz obrata »Izolirke« in še drugih podjetij.

Zaradi številnih intervencij in prošenj za pomoč so imeli v gasilskem domu tihi alarm; poklicnim gasilcem — reševalcem pa so takoj odredili naloge na mestih, kjer je bilo reševanje najbolj oteženo in tudi nevarno. Osem gasilcev je v ležečem položaju moralo odstranjevati iz deroče vode gozdno suhljad in grmičevje. Šest ur so morali skrbeti za to, da je bila zatvornica in pregrada na jezu vedno čista, ker bi lahko v nasprotnem primeru prišlo do velike katastrofe.

Pri novi kisikarni na Stari

Če reševalci ne bi pravočasno posredovali, bi narasla Sava odnesla na plavže in SM peči v martinari. Lahko si predstavljamo, kako velika

Da bi preprečili še večjo materialno škodo pri novi kisikarni, so reševalci polagali smrekova debla.

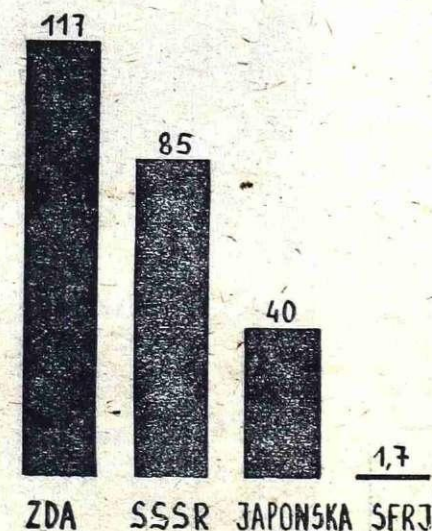
Savi je voda močno izpodjedla zemljo. S pomočjo delavcev iz kisikarne, gradbenega podjetja »Sava« in gradbenega oddelka naše železarne so gasilci obložili betonski nivo kisikarne s košatimi smrekami, ki so odbile deročo vodo, da ni več izpodjedala zemljo pred kisikarno. Najbolj razdiralna je bila Sava nasproti žične valjarne, kjer je nasip zelo peščen in se tudi sam rad pogreza v vodo, kadar je deževje. Tudi na tem mestu so namestili tri košate smreke ob desnem bregu Save. Pri delu so jim pomagali naši sodelavci iz žične valjarne in že navedenih podjetij. Ker je bila na tem mestu ogrožena tudi prometna cesta Podmežaklje ter leseni most, ki je last naše železarne, so na najbolj nevarnem delu nasipa napravili leseno ograjo, leseni most pa z obeh strani zaprli, tako da ni bil uporaben za promet. Ta del ceste in most so z delavci varnostne službe tudi čuvali. Gasilci so nadzorovali tudi vse poplavljenе površine od Hermana na Stari Savi do hudournika Belca, od koder je voda pritekala kot velik slap in porušila naprave, ki jih je že pred leti zgradilo podjetje »Hudournik« v Belci.

Ob koncu svojega poročila povelnik gasilske in reševalne čete železarne tov. Novak predlaga nekaj ukrepov in pravi, da je ob takšnih priklakah treba čim tesneje sodelovati z vsemi potrebnimi činitelji, da bi bili čim bolj pripravljeni in da bi bili lahko kos nalogam. Pri reševalni akciji so sodelovali tudi naši sodelavci iz strojno-energet. Tov. Slavka Tun njuje glavnega Edija Čenka, da nam pove nenosti, o položaju bil 2. IX. ob 11. nicah. Tov. Tuma vedal, da je bil 1 dilni vod 500 Ø. pravočasno posrečeli z reševalno tem bi naš plavž čil v martinari hladilne vode in zato peči delno tem pa bi prišlo ljenega izpada kar bi vplvalo vnanje proizvodnje železarne in s tem dek celotnega počto ni zgodilo, se hvaliti tudi hitri vseh, ki so sodelo ševanju.

Peter: Stvar mi je jasna. V zvezi z industrijsko močjo posameznih držav bi te prosil še za nekaj števil. V dnevnem časopisu sem pred nedavnim bral, da so v Združenih državah Amerike proizvedli v letu 1964 rekordno količino jekla v njihovih železarnah. Številke nimam več v glavi, vendar se mi zdi, da je bila ogromna.

Oče: Pazil bom, da bo v najinem razgovoru čim manj števil, ker se mi tu ne zdijo najbolj na mestu. Vendar, da si boš vsaj približno lahko predstavljaj, kakšne količine jekla lahko proizvedejo železarne, ti bom nekaj števil povedal. Tisto, kar si bral v časopisu, je resnica. V Združenih državah Amerike, za katere najbrž veš, da imajo najbolj razvito industrijo, so proizvedli v letu 1964 tudi največ jekla na svetu in sicer 117 milijonov ton. To je ogromna številka in si jo najbrž ne moreš prav predstavljati. Zato ti jo bom skušal nekoliko približati na enostavnejši način. Če ima vlak močno lokomotivo in proga ni preveč strma, lahko prepelje naenkrat okoli 1000 ton materiala ali tudi jekla. Če bi hoteli prepe-

Proizvodnja jekla v letu 1964 v ZDA, SZ, Japonskem in SFRJ

ljati vso proizvodnjo jekla Združenih držav Amerike iz leta 1964, bi potrebovali 117.000 vlakov. Ako bi dnevno vsako uro odpeljal vlak, na-ložen z jeklom, ki so ga proizvedle

železarne v Združenih državah Amerike leta 1964, potem bi potrebovali dobrih 13 let, da bi prepeljali vso to količino jekla. Torej kot vidiš, res ogromna številka. V proizvodnji jekla je bila v tem letu na drugem mestu Sovjetska zveza s 85 milijoni ton in na tretjem Japonska s 40 milijoni ton. Vse železarne na svetu pa so proizvedle v letu 1964 skupno 434 milijonov ton jekla. Vse kaže, da ni več daleč čas, ko bo svetovna letna proizvodnja dosegla in presegla pol milijarde ton.

Peter: Številke, ki si mi jih povedal, so res ogromne. Kako pa je s proizvodnjo jekla pri nas?

Oče: V letu 1964 so vse jugoslovanske železarne proizvedle približno 1,7 milijona ton jekla. Če uporabim enako primerjavo kot pri Združenih državah Amerike, potem bi lahko prepeljalo to količino 1700 vlakov vsako uro v 71 dneh. Torej velika razlika med 71 dnevi in 13 leti. Vendar je jasno, da se obe državi tudi izredno razlikujeta v številu prebivalstva, velikosti in industrijski moči.

Peter: Ali sedanja proizvodnja jekla zadostuje za naše potrebe? Oče: Ne precej železarskih izdelkov moramo uvažati iz tujih držav. Ker vemo, da je naša vodnja premajhna, potrebujemo več jekla. V letu 1964 smo proizvedli 1,7 milijona ton jekla, kar je približno ena tretjina potrebne količine. Če bi imeli več železarskih izdelkov, bi nam bilo lažje življenje kot danes.

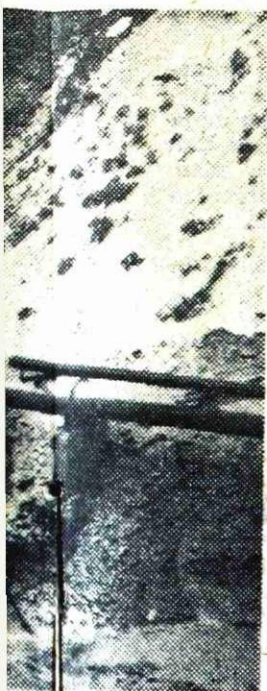
Peter: Še nekaj bi te rad vprašal v zvezi s številkami o proizvodnji jekla, ki si mi jih prej povedal. Zanima me, kakšne količine jekla smo proizvedli pri nas v letu 1964, žice, cevi in druge železarske izdelke?

Oče: Na to sem čisto pozabljen, da si me spomniš. Slišal pozneje, uporabljamo železo za proizvodnjo pločevine in drugih izdelkov ta

dinarjev škode

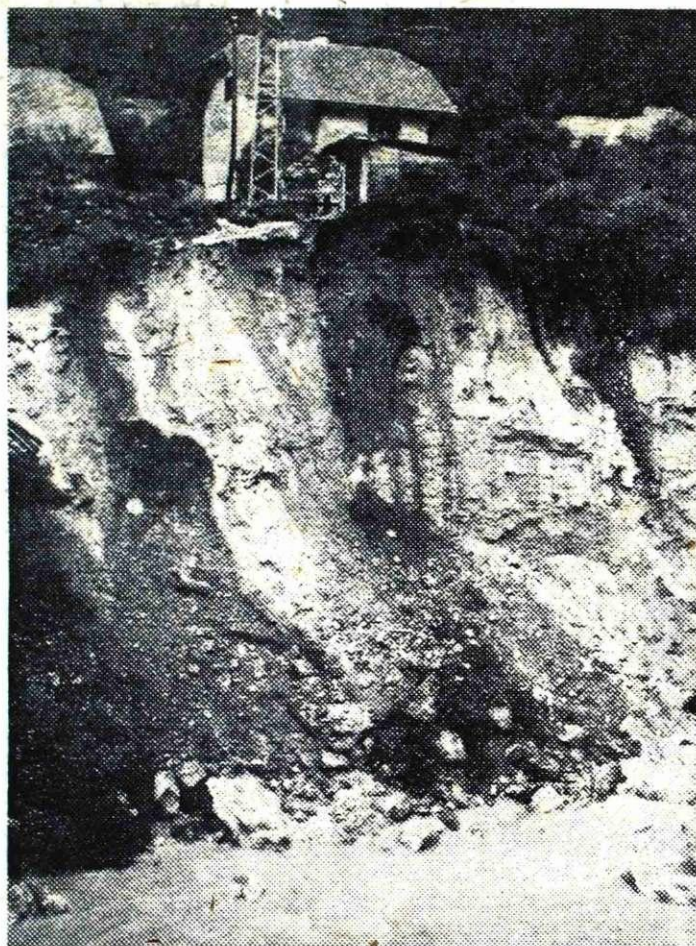
Javno pohvalo zaslužijo vsi reševalci, ki so ob hudem nallivu in izredno težkih pogojih vztrajali na svojih mestih, dokler ni nevarnost minila, ker so se zavedali, da s svojim prizadevanjem vestnostjo in požrtvovalnostjo varujejo našo skupno imovino, predvsem pa imovino, ki je last železarne. Pri reševalnih delih so sodelovali poleg gasilcev in reševalcev še sodelavci iz strojno-energetskih obratov, kjer je vklju-

čen gradbeni oddelek in elektro delavnica. Sodelavci iz elektro delavnice so morali namreč rešiti nekatera vprašanja v zvezi z električno napeljavo, največ problemov pa so imeli na oddelku plinske in vodne energije, kjer je de-roča Sava porušila vod hladne vode za jeseniške obrate. Razen omenjenih kolektivov so v četrtek dopoldne pri reševanju sodelovali tudi naši sodelavci iz UOS ter delavci gradbenega podjetja »Sava« in drugi.

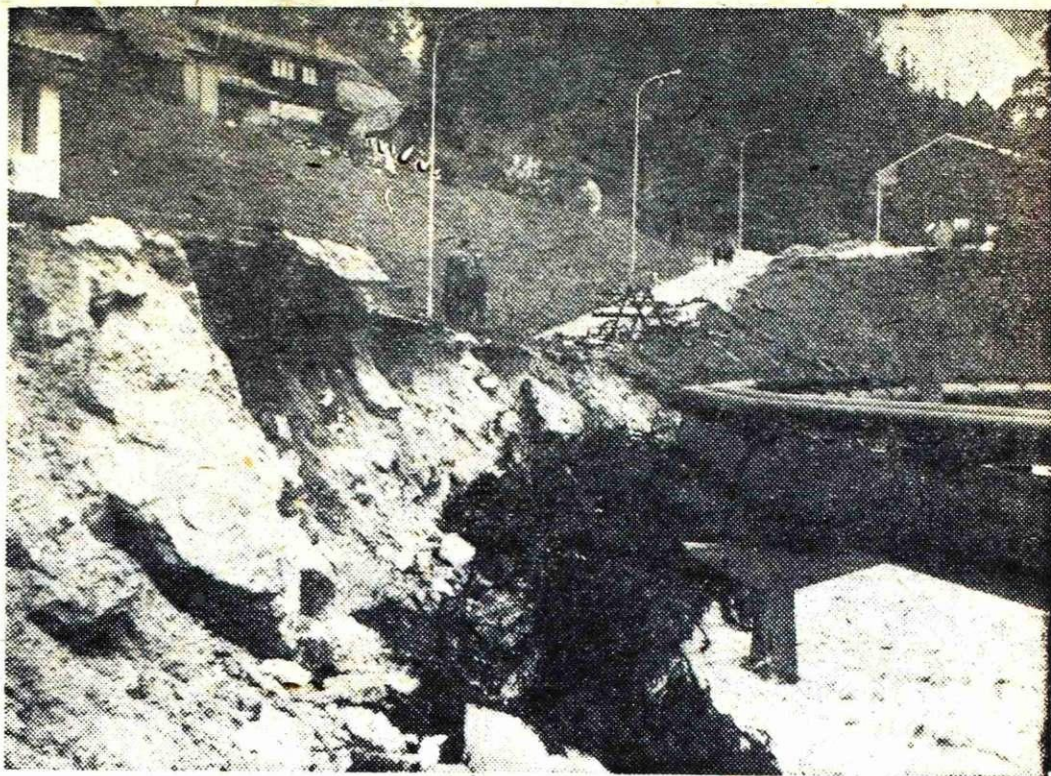

napeljavo za hladilno tako velika bi bila škoda.

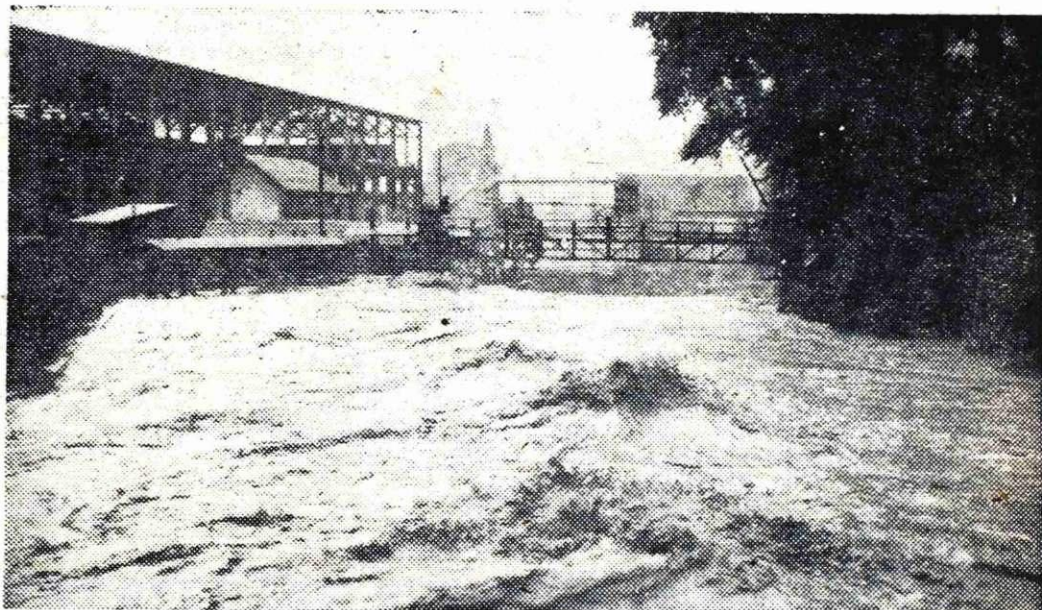
jno-energetskih obratov. Slavka Tuma, ki zamegljivnega mehanika Cerkna, smo prosili, m pove nekaj podrobno položaju kakršen je IX. ob 11. uri na Jesen-Tov Tuma nam je po-da e bil porušen hlad-vod 500 Ø. Če ne bi asno posredovali in za-reševalno akcijo, po-naš plavži in SM pe-marutarni ostale brez-e vode in bi morali peči delno ustaviti, s-a bi prišlo do nezaže-a izpada proizvodnje, vplivalo na izpolnje-proizvodnega načrta v-ni in s tem tudi doho-lotnega podjetja. Da se-godilo, se moramo za-tudi hitri intervenciji-ki so sodelovali pri re-u.

V bližini nove RTP postaje pri žični valjarni je bil v neva-nosti desni breg Save, na katerem stoji drog za električ-napeljavo.

Narasla Sava je že načela breg pri novi kisikarni. Savo so reševalci zaustavili šele potem ko so položili smreke in obrnili velike količine vode na drugo stran.

V četrtek dopoldne je začela Sava močno naraščati. Tako velika ni bila že 40 let. V žele-zarni so takoj ustanovili štab za zaščito pred poplavami in začeli z reševalno akcijo.

anja proizvodnja za naše potrebe? ej železarskih iz- o uvažati iz drugih io, da je naša proiz- ana, potrebe pa na- v leto, gradimo, kot , v Skopju novo ve- istočeno pa tudi že obstoječe. Zato bomo v nekaj letih proizvodnjo jekla na n letno in pozneje ona ton. Takšen raz- industrije zahteva o, ki nam bo omo- ivljenje kot ga ima- j bi te rad vpra- evilkami o proizvod- mi jih prej povedal. tsne količine so bile a ton jekla, ki smo ri nas v letu 1964, cevi in drugih žele- ? i čisto pozabil in e spomnil. Kot boš iporabljamo v žele- izvodnjo pločevine, izdelkov tako ime-

novano surovo jeklo v obliki kva- dratnih ali pravokotnih blokov, ime- novanih ingoti ali brame, ki jih v valjarnah in drugih obratih prede- lamo v končne izdelke. Vse števil- ke, ki sem ti jih prej povedal o proizvodnji jekla, se nanašajo na surovo jeklo, to je na ingote in bra- me in ne na končne izdelke. Vzrok za to je v tem, ker pri valjanju in nadaljnji predelavi del ingota ali brame odrežemo kot neuporaben in je zato teža končnih izdelkov manj- ša kot teža surovega jekla. Več o tem ti bom povedal pozneje, ko bo- va obravnavala predelovanje ingo- tov in bram, v prihodnje pa bom govoril samo o surovem jeklu ali pa o pločevini in drugih izdelkih. Peter: Veliko novega sem slišal in prej ko bova za danes končala, te prosim še samo to, da mi poveš, koliko imamo železarn v naši dr- žavi in kje so. Oče: Pri nas imamo sedem že- lezarn, če upoštevam samo tiste, ki imajo v svojem sklopu valjarne in proizvajajo valjan material, med- tem ko osmo gradimo. V Sloveniji imamo tri železarne: železarno Jese- nice, železarno Ravne in železarno

Store. V Hrvatski je železarna Si- sak, v Bosni in Hercegovini žele- zarna Zenica, v Crni gori železar- na Nikšić in v Srbiji železarna Smederevo. V glavnem mestu Ma- kedonije pa gradimo novo in našo največjo železarno Skopje. V Bosni- šta še železarni Ilijaš in Vareš, ki pa ne proizvajata valjanega mate- riala, temveč samo grodelj, oziroma v Ilijašu tudi različne odlitke.

Vskladiščene brame

2. ŽELEZNA RUDA

Peter: Težko čakam, da bova da- nes spet začela.

Oče: Kar sem ti včeraj pripove- doval, je bil dejansko le uvod. Da- nes bova pričela govoriti o tem, kako nastane žebelj, ki si ga prej zabijal v zid, da bi nanj obesil novi toplomer in si se pri tem udaril po prstu. Kaj misliš, kje morava začeti, če se pri tem spomniš na mamo, ko pripravlja peko kruha? Kaj naredi najprej?

Peter: To pa ni težko povedati. Najprej pripravi potrebno količino moke.

Oče: Res je. Mama pripravi naj- prej moko, oziroma na splošno po- vedano potrebne snovi. Tudi pri proizvodnem procesu v železarni je enak začetek — pripraviti moramo najprej potrebne snovi oziroma kot pravimo surovine. Ena najvažnejših surovin za železarsko industrijo je železna ruda in zato se bova naj- prej ustavila pri njej.

Peter: O železni rudi sem se že učil v šoli, vendar bi rad slišal o tej železarski surovini še kaj več.

Oče: Najbrž ti je znano, da je ze-

meljska skorja sestavljena iz različ- nih snovi, ki imajo določeno kemič- no sestavo ter jih imenujemo mine- rale. Med minerali so tudi takšni, ki jih lahko koristno uporabimo in sicer takoj, ali pa po industrijski predelavi. Železna ruda spada med minerale, ki jo moramo najprej in- dustrijsko predelati, da dobimo iz nje železo, ki ga vsebuje. spojino s kisikom, v manjši meri pa tudi z drugimi elementi, na pri- mer žveplom. Vsega železa je v ze- meljski skorji približno 4,2 odstot- ka; največ pa kisika in sicer okoli 47 odstotkov v obliki spojin z ra- zličnimi drugimi elementi, med dru- gim tudi z železom.

Peter: Zanima me, če samega že- leza v naravi ni?

Oče: Ne, z izjemo majhnih koli- čin tako imenovanega meteoritnega železa, ki pride k nam iz vesolja v obliki meteorjev. Vse ostalo že- pomešano z drugimi snovmi. Vzrok lezo se nahaja v zemeljski skorji je v tem, ker se železo zelo rado spaja s kisikom in ga zato dobimo v naravi največkrat kot kemično

(Nadaljevanje prihodnjič)

Opozorilo (pa brez zamere)

V 32. številki »Železarja« smo v tej rubriki objavili krajši sestavek, v katerem smo opozorili na reklamno tablo pred železniško postajo, ki vabi turiste na Črni vrh. Tabla je že precej stara, zato je med reklamnim tekstom tudi opozorilo, da je žičnica v Črni vrh v izgradnji, čeprav vsi vemo, da je pričela prevažati prve potnike že lansko jesen.

Skoraj leto dni bo od tega, vendar se nihče ni spomnil na reklamni napis. Še manj pa je razumljivo, da kljub javni objavi o tej pomanjkljivosti lastnik reklamne table napisa ni popravil.

Toda če je lastniku koč v Črnem vrhu, čigar je tudi reklamna tabla, vseeno, kako informira turiste, pa ne bi smelo biti to vseeno lastniku žičnice.

Takšen odnos Zavoda za vzdrževanje športnih objektov in jeseniške poslovne enote Ljubljana transporta meče dokaj slabo luč na naš celoten turizem. Sicer bo kdo rekel, da je to malenkost, toda takih in podobnih malenkosti je še več — skupek vsega tega pa je ocena, da pri našem turizmu nekaj šepa.

Za izboljšanje celotne turistične dejavnosti iščejo naši gostinci in turistični delavci vse mogoče rešitve v dragih investicijah, nihče pa se ne spomni malenkostnih pomanjkljivosti, še manj pa izreka, da iz malega raste veliko.

Če prizadeti kljub ponovnemu opozorilu ne bodo popravili napis na reklamni tabli pred železniško postajo, predlagamo, da nekdo organizira nabiralno akcijo za nakup kilograma črne barve in čopiča, kar bo po našem mnenju zadostovalo za popravilo napisa na omenjeni tabli.

S. H.

Služba družbenega knjigovodstva odgovarja

V 36. številki Železarja se je pisec članka: »Potniki, vstopite! Vlak ima odhod!«, tov. Janez Svobljak, dotaknil tudi službe družbenega knjigovodstva, njenih okrožnic in njenega imena. V članku omenjena jeseniška podružnica si dovoljuje nanj odgovoriti.

1. Uradni listi so namenjeni delovnim organizacijam, zavodom, pravnim osebam, občanom itd. Marsikdaj je kak predpis res zapleten, morda tudi nerazumljiv. Čeprav podružnice SDK niso niti poklicane niti dolžne, da razlagajo vsebino predpisov, se nam zdi včasih primerno opozoriti uporabnike družbenega premoženja, ki so z nami preko žiro računov v poslovnih stikih, ne v našem, pač pa v njihovem interesu, na značilnosti predpisa in na tehnično izvedbo. To so torej tiste okrožnice, ki jih po piščevi trditvi »povprečen slovenski peroprask le stežka razume«, so pa namenjene strokovnim uslužbencem v delovnih organizacijah. Dobimo pa seveda uslužbence, ki jim kak predpis tudi poleg naknadnega ustnega tolmačenja ni razumljiv.

2. Večkrat se zgodi, da je naročilo ZIS SDK-ju tako iznenadno, da naša glavna centrala pošlje okrožnico z obrazci naravnost na vse podružnice. Ker so v takih primerih roki zelo kratki, pošlje glavna centrala okrožnico z navodili že razmnoženo. Niti centrale, ki prejemajo vse okrožnice le v vednost, niti podružnice, ki jih morajo, če se hočejo ravnati po naročenem roku, takoj razposlati vsem organizacijam, nimajo niti časovne niti materialnih možnosti, da bi okrožnice prevajale. Najmanj pa bi se mogla enim kot drugim očitati lenoba; že zato ne, ker se v SDK prekoračitve rokov presojajo zelo strogo in so uslužbenci za vsak dan prekoračitve denarno kaznovani. Sicer pa so bile doslej vse naše prošnje za okrožnice v slovenščini zaman; slovenista, ki naj bi ga na predlog naše centrale nastavila glavna centrala, pa bi morala plačevati republiška centrala, za kar pa izdatkov glavna centrala, ki odobrava naša proračunska sredstva, ne bi odobrila.

3. Naša služba je zvezna ustanova in je njen statut, s katerim je dobila ime, potrdila zvezna ljudska skupščina. Ime je torej določeno podobno kot za druge službe

in organe, čeprav je bilo tudi par predlogov z drugačnimi nazivi.

Služba družbenega knjigovodstva

Ponovno o »udomačeni srni«

4. septembra je bil v »Železarju« objavljen razgovor o udomačenju srni.

Verjamem, da je tovarišica, ko je našla v gozdu srnico, ravnala po svoj najboljši vesti in mislila srnici najboljše, zato jo je vzela domov. S tem pa je naredila veliko napako. Bolje bi bilo, če bi jo pustila lepo pri miru. Mati srna pusti svojega mladiča, ko je še čisto majhen in ji še ne more slediti, skritega v gozdu, sama pa gre za hrano — na pašo ter ga zopet obišče, ko je čas dojenja.

Znano je, da srne radi puščajo svoje mladiče prav zaradi varnosti v bližini človeških bivališč, ker je manj

sovražnikov, lisic, kun in druge take družčine, ki jim je mala srnica prava poslastica.

Toda ko taka srnica doraste, če je samec, je človeku nevaren. Bili so primeri, ko je tak udomačen srnjak zasadi svoje lepe roge človeku v trebuh. Mogoče tudi ne iz hudobije, ampak iz razigranosti, ker se pač človeka ne boji.

Zato najbolje ravnamo, če pustimo male neboljenke pri miru. Le v primeru, če smo prepričani, da je srna poginila, rešimo malemu življenju, kar pa se zelo redko primeri.

Marin Blaškovič
Mojstrana

Odgovor na članek »o moralnih mejah«

V 26. številki Železarja je bil objavljen članek avtorja z oznako »S«, ki razpravlja o moralnih mejah.

Ker podatki, ki jih navaja avtor, niso resnični, smo primorani, da javnost seznanimo z resničnim stanjem. Avtor članka trdi, da je ravnatelj glasbene šole zaslužil v mesecu maju 1965 210.415 dinarjev in da je povprečje njegovih mesečnih osebnih dohodkov znašalo v I. polletju 116.085 dinarjev. Pisec članka navaja, da je te podatke dobil pri Službi družbenega knjigovodstva na Jesenicah.

Računovodstvo glasbene šole je v svojih rednih poročilih točno prikazalo gibanje osebnih dohodkov ravnatelja. Zato se čudimo, kako je moglo priti do takega izračuna, ko je vendar iz poročila šole o osebnih dohodkih razvidno, da je njen ravnatelj prejel v mesecu maju le 127.926 dinarjev, ne pa vsote, ki jo navaja pisec. V dejansko izplačanem znesku je zajeto izplačilo za redno delo 86.950 dinarjev, gibljivi del 4.700 dinarjev, pedagoško honorarno delo (individualni pouk in delo v orkestru) 24.440 dinarjev in razlika povišanja rednih mesečnih osebnih dohodkov za čas od 1. 1. do 30. 4. 1965 11.836 dinarjev, skupaj torej 127.926 dinarjev. Mislimo, da nam ni treba izračunavati povprečja njegovih mesečnih prejemkov, ker menimo, da so moralno popolnoma v skladu z vestnim opravljanjem dela kot upravnega vodje šole, pedagoga in sodelavca v orkestru.

Zahtevamo, da Služba družbenega knjigovodstva pri NB Jesenice vnese v svoj službeni bilten resnične podatke in s tem popravi krivico, ki je bila storjena ravnatelju naše šole.

Ker pisec trdi, da se tudi osebni dohodki pedagoškega

in ostalega osebja merijo in delijo potem ključu, menimo, da je naša dolžnost seznaniti javnost z osebnimi dohodki ostalih delavcev na šoli. Tako je znašal osebni dohodek v mesecu maju 1965 za profesorja s 14 leti delovne dobe na tem delovnem mestu za redno delo 78.725 dinarjev, gibljivi del 6.345 dinarjev, skupaj 85.070 dinarjev; osebni dohodki učitelja z enako delovno dobo pa so znašali za redno delo 58.750 dinarjev, gibljivi del 6.345 dinarjev, skupaj 65.095 dinarjev. Poleg tega so delavci zaradi pomanjkanja pedagoškega osebja obvezni opravljati nadurno ož. honorarno delo, sicer šola ne bi mogla izpolnjevati svojega delovnega programa.

Pisec nadalje omenja in primerja osebne dohodke računovodkinje gimnazije z osebnimi dohodki naše računovodkinje. Njeno delo obsega poleg računovodskih tudi tajniške in blagajniške posle. Pisec »S« je popolnoma prezrl dejstvo, da na gimnaziji opravljata podobno delo dve moči.

Ko pisec članka obravnava delitev proračunskih sredstev pri svetu in skladu za šolstvo govori o krčenju sredstev, upamo, da glasbena šola pri tem ne bo prizadeta. Menimo, da s prikazanim resničnim stanjem nismo prestopili »moralnih meja«.

Iz članka lahko razberemo, da pisec podcenjuje odgovornost in delovni napor delavcev naše šole, kar bi se v socialistični družbeni ureditvi ne bi smelo dogajati. Prepričani smo, da smo s tem pojasnilom dokazali, da nas ne bo treba »podvreči družbeni sodbi in obsodbi«.

Kolektiv
glasbene šole
Jesenice

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage žene, mamice in tete

FRANČISKE KLINAR
roj. Anderle

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in nas tolažili v teh težkih dneh.

Zahvaljujemo se sodelavcem iz žične valjarne za velenec in za številno udeležbo na njeni zadnji poti, ter vsem sosedom in znancem za vso pomoč.

Vsem in vsakomur posebej, ki ste jo tako polnoštevno spremlili na mnogo prerani zadnji poti, še enkrat naša iskrena zahvala.

Zaljujoci: mož Jakob s
sinčkom Tinčkom,
mati, bratje in sestre
ter ostalo sorodstvo

14 dni v gorah onstran meje

Sredi poletja se je mudilo v tujih zasneženih in v led okovanih gorah kar pet naših plezalno alpinističnih odprav. Poleg teh odprav pa je bilo v čehoslovaških Tatrah, skupini Grossglocknerja, Dolo-

Sovjetski zvezi v Bezengi skupini Kavkaza; je tudi nas tri iz Zagreba, tri iz Trziča, dveh iz Mojstrane in deset iz Ljubljane avtobus odpeljal preko Vršiča, Bovca in Predila v zahodne Julijske Alpe.

Udeleženci letošnje jugoslovanske odprave v Zahodne Julijce

mitih in švicarsko francoskih gorah še mnogo posameznih plezalno alpinističnih odprav.

Planinska zveza Jugoslavije mi je kot dobremu poznavalcu zahodnih Julijskih Alp, skupine Montaža, Viša in Mangarta, zaupala odgovorno nalogo, da vodim naš plezalno-alpinistični tabor v teh gorah, ki se dvigajo proti večernemu nebu blizu meje. Medtem, ko se je mudila naša druga skupina plezalcev v

V sedmih dneh našega bivanja v Zajzerski dolini pod mogočno severno steno Montaža so udeleženci odprave preplezali pet plezalnih smeri, ocenjenih s III., IV. in V. težavnostno stopnjo. Pozneje smo se premaknili v še bolj zahtevno skupino Viša, kjer je bilo naše delo še bolj prizadevno in uspešno.

Za zaključek smo si privoščili še edinstven izlet k Belopeškemu jezerom. Žuro

O moralnih mejah (Ali: rušenje principov o vrednosti dela)

Delovni ljudje natanko vemo, kako morajo kazati barometri, ki merijo vrednost dela in mu dajejo ceno. Zelo natanko vemo tudi, da ni mogoče operirati z načeli »uravnilovke« in da so težnje po »enakih želodcih« izraz hotenj, ki nimajo nič skupnega z zviševanjem storilnosti dela ter modernejšo in racionalnejšo organizacijo proizvodnje, zniževanjem stroškov in z višjo opredmeteno vrednostjo dela (z drugo besedo: s povečanim materialnim standardom vseh ljudi). Petnajstletni razvoj našega družbeno-gospodarskega sistema zasleduje enega najplemenitejših človeških ciljev, ki naj bi dobil svoj etični odraz v izmerjeni vrednosti vloženega dela, v natanko ugotovljenem prispevku vsakega posameznika ter v deležih na rezultatih materialne proizvodnje, ki bodo ustrezali vloženemu trudu, znanju in naporu.

Na tej razvojni poti beležimo prenekatero stvarne uspehe in zelo živahno zanimanje vseh ljudi, ki zasledujejo in ocenjujejo pojave, skozi katere poteka celoten proces. Sproti pa nastajajo neskladja, ki so se ponekod nakopičila v tolikšnem obsegu, da jih komaj utegnemo dovolj uspešno odstranjevati. Najbrž ima takšen položaj svoj globlji vzrok. Saj se lotevamo stvari, ki jih doslej človeštvo niti ni uspešno načelo, kaj šele rešilo. Najbrž bi bilo kaj utopično misliti, da bomo v enem ali dveh desetletjih Jugoslovanci rešili tisto, česar ljudje niso znali rešiti v dolgem zgodovinskem razvoju. Vendar pogumno odpiramo to čisto novo stran bolečih človekovih vprašanj in nimamo namena kloniti pred izpreminjanji, pačenji, izigravanjem in drugim, kar nam

meče na pot vsakdanje dogajanje. Računati je pač treba s tem, da smo ljudje takšni, kakršne nas je naredila v zgodovinskem razvoju prehojena pot, da smo kljub revoluciji obremenjeni še z marsičem, kar je vsadila v nas razredna družba z vsemi svojimi rafiniranimi oblikami okoriščanja in izkoriščanja in da ustvarja drugačno delitev materialnega družbenega izdelka sedanji človek in ne tisti, ki bi ga pogosto radi imeli in smo si ga v snovanjih postavili kot svoj ideal.

Gospodarska reforma pospešuje obravnavana prizadevanja in nam daje možnost, da globlje razsojamo o stvarih okrog sebe.

Če smo zvesti osnovnemu socialističnemu načelu, naj sodeluje vsakdo pri rezultatih ustvarjenih materialnih blagodatih skladno s svojim osebnim prispevkom, ki ga je vložil k ustvarjanju teh rezultatov in če zavestno težimo za tem, naj ima tisti, ki več ustvarja, večji delež, se vprašajmo, kako je z razmerji med ustvarjalskimi deleži v temle primeru:

V neki jeseniški delovni organizaciji (žal je treba zapisati besedico »neki« čeprav se upira peresu) je imela lani v decembru snažilka mesečni dohodek 74.130 din (od tega je 6.000 din dodatka), letos v juniju pa je znašal njen osebni dohodek 82.386 din. Ta dohodek je enak ali celo višji, kakor ga ima marsikateri človek z visoko izobrazbo, večji od dohodka nekaterih plavžarjev, martinarjev in valjavcev ter znatno višji od dohodka pre mnogih delovnih ljudi, ki delajo telesno mnogo napornejše in strokovno mnogo zahtevnejše delo.

Kako je v tem primeru z moralnimi mejami:

1. Vse lepo in prav, dokler gre za osebni standard posameznega človeka in je ta skladen z našim materialnim družbenim bogastvom (ali revščino). Pri tej presoji ne bi smelo nič in nikogar motiti, če bi vse snažilke prejemale tolikšen osebni dohodek, nihče bi ne smel vanj dvomiti in pri nikomer ne bi smel porajati zavisti. Dokler pa dobe snažilke, ki opravljajo težje delo, čistijo mnogo večje površine in vlagajo mnogo večji fizični napor skoraj povsod manj kot 40.000 din se samo no sebi

poraja vprašanje, kje so razmerja med ljudmi in kako je z načelom »za enako delo, enako plačilo.« Nastaja tudi vprašanje, kdo je odgovoren, da so ta razmerja tako temeljito porušena. Odgovorni organ ali odgovornega posameznika je se ve treba iskati v obravnavani delovni organizaciji.

2. Najmanj tako potreben je tudi odgovor na vprašanje: kako se v obravnavani delovni organizaciji formira dohodek in koliko dela drugih je vključeno v ceno, da je mogoče vztrajati pri pravilniku o delitvi osebnega dohodka, ki dopušča takšna neskladja. In seveda, v kakšnem razmerju so si dohodki ljudi, ki so zaposleni v tej delovni organizaciji, z dohodki ljudi z enako strokovnostjo in enakim delovnim naporom drugod.

3. Kdo prevzema družbeno odgovornost — moralno in materialno — za takšno temeljito rušenje socialističnih načel o nagrajevanju dela, je seveda vprašanje, ki ne terja neobhodno potrebnega odgovora, prav bi pa bilo, če bi se dalo razvozlati tudi to dilemo.

Ob koncu samo nekaj misli na temo »moralne meje.«

Gre za človeka, ki je že v pokoju. Za polno delovno dobo bi mu bila po dohodku odmerjena pokojnina 52.224 din. Ker je delal precej krajši čas, kakor ga določa zakon za pridobitev polne pokojnine, je seveda tudi pokojnina ustrezno znižana. Na Jesenicah imamo precej nekdanjih livarjev in martinarjev, ki jim je moral Zavod za socialno zavarovanje priznati varstveni dodatek, ker njihova pokojnina ne dosega minimalnega, z zakonom določenega zneska, ki gre delovnemu človeku na starost. Ta znesek je seveda še enkrat nižji od zgoraj navedenega.

Zelo pogosto slišimo, da so posamezni odgovorni ljudje v delovnih organizacijah »dobri.« Takšni »dobri« ljudje so v preteklosti često poiskali možnost za umetno zvišanje delavčevega osebnega dohodka tudi v primeru, ko za to ni bilo stvarne osnove, če se je delavec odpravljal v služeni (ali tudi nezasuženi) pokoj. Nič nimamo proti dobroti. Na splošno je je pri nas še mnogo premalo. Vendar je treba ostro obsoditi dobroto na družbeni račun, se pravi na račun vseh tistih, ki ustvarjajo materialne dobrine in so prav zaradi takšnih postopkov prikrajšani. Kaj če bi »tisti« dobri odgovorni ljudje poskušali postati DOBRI na svoj račun in iz svojega žepa. Potem bi se hitro izkazalo, koliko so zares DOBRI.

Morda bomo v procesu izvajanja gospodarske reforme počasi malce obrusili tudi takšna vprašanja. S.

Sl kar Vinko Vene razstavlja

Na 11. letošnji razstavi, ki jih prireja DOLIK, se je v tem tednu predstavil jeseniškemu občinstvu slikar VINKO VENE iz Ljubljane. Po poklicu je glasbenik ter je zaposlen kot član orkestra v Slovenski filharmoniji, v svojem prostem času pa se zelo intenzivno ukvarja s slikarstvom. Študiral je v šoli Ivana Roba ter pri akademskem slikarju Slaperniku. To je njegova prva samostojna razstava, medtem ko je prej razstavljal na kolektivnih razstavah v Ljubljani, Celju in Zagrebu.

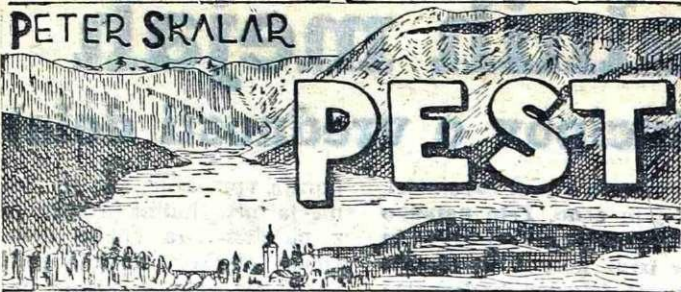
Razstavlja skupno 19 del v olju in kombinaciji olje-tempera. Ker je to Venetova prva samostojna razstava, jo je tu-

di pripravil tako, da je iz nje razvidna njegova umetniška rast, razvoj v tehniki ter gledanje na slikarsko ustvarjanje.

nje. Od leta 1956, ko je pričel ustvarjati prva zrelejša dela, iz katerih je razviden vpliv šolanja, vidimo njegovo pot do eksponata »Maske-glasbila« iz letošnjega leta, kjer je pokazal svojstven slikarski način obravnavanja glasbene tematike in s tem povedal, da mu glasba kot profesionalnemu glasbeniku tudi pri slikarskem ustvarjanju ni tuja. Brez dvoma je ideja in tudi (Nadaljevanje na 10. strani)

Otvoritev razstave slikarja Vinka Veneta, ki razstavlja pri Jeleni

35. nadaljevanje

»Sem,« je pritrdil Steiner. Zdelo se mu je, da bo zanj res najbolje, če poveljstvo ne ve nič o samovolji, kajti tisto o netočnih podatkih bo mnogo lažje uredil, če ne bodo Hann in ostali vedeli o njegovih neučakanih podvigih.

»Odslej ste podrejeni Steinerju. Skupaj z mojo skupino, ki jo prevzame prav tako Steiner, boste preiskali vse snežišče proti zahodu in dognali, kam vodijo smučine. Da ne pozabim. Vaši možje naj si oprtaajo tiste vreče. Saj je to vaš plen in ste ga dolžni spraviti v dolino. Čim prej se javite Steinerju.«

Walter je malomarno zakoračil v pršič. Ni se mu ljubilo dvigati nog, zato ga je pometal s svojimi težkimi čevlji. Poklical je Steinerja, ki mu je prišel nasproti, malomarno mu je dejal:

»Pojdi v strelce do tistihle robov in preglej, če ni morda kje kaj takšnega, kar bi utegnilo zanimati one v dolini. Graničarje pošlji naprej. Pregledajo naj kotanje do tistih dveh planin tam zada, hudič vedi, kako se jima že reče. Počakaj, da izginejo graničarji izpod oči in jo pobriši po najbližji poti v dolino. V graničarski postojanki pri Sant Jochanu se dobimo. Nasvidenje, Sep!«

Steiner ga je hvaležno pogledal in zavil v breg.

»Aja, počakaj malo,« ga je ustavil Eisberger. »Adlerschitz, ono železničarsko podgano, in Gendarmeriemeistra Kaiserja pošlji z graničarji.«

»Prav,« je rekel Steiner in potem sta šla vsak na svoje. Eisberger se ni več menil za policiste in nadaljnji potek propadlega prijema. Pogledal je v sonce, ki je krvavo žarelo na vzhodu, si šel z roko prek oči in zakoračil v sneg. Njegova gaz je držala natanko na jug.

Z zganjeno specialko pod pazduho se je bližal ostenju nad Bohinjskim jezerom. Ker se je ogibal vsem vzpetinam, je bila njegova pot kriva in nekoliko daljša. Hodil je že poldrugo uro in zdelo se mu je, da se bo zdaj, zdaj odprla pod njim dolina z zaledenelim jezerom.

Dobro se je zavedal, kakšno neumnost je naredil, ker je pustil moštvo samo in je pooblastil Steinerja za vodenje. Jagru je dal tako nekaj možnosti, da izlisiči kakšno obtožbo in mu naprti krivdo za propal poskus zajetja banditov. Vendar je na vse to mislil zelo bežno.

To jutro je hotel spet enkrat doživeti gore. Biti v njih sam in se predajati mislim na vrh, kline in karabinerje. Ni ga motilo, da odgovarja za svoje moštvo. Ze nekaj dni je nosil s seboj negotovo slutnjo, ki ga je opozarjala na to, da se bo v kratkem nekaj zgodilo. Taista slutnja ga je gnala proč od policistov in graničarjev, v samoto, sneg in skale, ki jim je kanil iztrgati konček njihove očarljivosti.

Vzpel se je na pobočje hriba, ki je štrlel iz globačastega gorskega sveta. Okrog vrha so vso zimo brili vetrovi in sproti izpihali sneg okrog gruče okleščenih macesnov. Na skale in korenine je primrznila vsa zimska rosa in jih zakovala v dobro ped debelo skorjo najfinejšega kristala. Zakasnele iglice, ki so jih zimski vetrovi osipali med roso, so se zbrale pod ledom v čudovito ornamentiko.

Walter je pustil oči, da so se pasle na lepoti v led okovanih viharških korenin, na kristalu, ki so ga izbrusile zimske sape in na ornamentiki z iglami okrašene skale. In misli so se tako hitro predale tej lepoti, da je pozabil na vse in tudi na to, da vse naokrog divja najstrašnejše klanje, ki so si ga uprizarjali ljudje. Bil je sam in okrog je bila tako divje lepa gorska narava, tako neizprijen, od človeka nedotaknjen gorski svet, da se mu je moral predati. Eisberger je znal uživati lepo in nedotaknjeno. In to jutro je hotel uživati tako, da ne bo mislil na vrtnec, ki ga je izvrtinčil skozi vojno v čistost bohinjskih gora.

Ko je prispel do ledu, so mu alpinistične izkušnje spodnesle noge in razkrečile stopala. Podlakti je izravnal in si pomagal navkreber. Oprijeti ni bilo kaj. Led je bil gladek in prozoren. Svoj obraz je videl izpremenjen v ogledalu, po katerem si je pomagal navkreber. Zaponke na pasovih, rese suknjenega plašča in oguljeno usnje na kolenih njegovih jahalnih hlač so bili edino, kar je na gladki ledeni površini prijemalo. Predal se je občutju, da gre v steno. Brez plezalne opreme. Čeprav je bilo le nekaj več ko za vrh do prvega viharnika, se mu je zazdelo, da zija pod njim prepad, zgoraj pa se odpira stena. Občutek, da lahko vsak hip zgrmi v smrt, je bil prijeten.

Od popolne sprostitve do meditiranja je en sam korak. Walter je to dobro vedel. Zato je zavestno usmeril svoje misli v stene, prepace in smrt, ki je v resnici ni bilo nikjer. Toč najmanj, manj kot kjerkoli.

Pozdrav iz Logarske doline

Sindikalni odbor valjarne 1300 na Javorniku je že dalj časa razmišljal o tem, da bi kar najbolj poceni in čim lepše organiziral izlet. Ze dolgo nas je mikala in vabila Logarska dolina, balismo se le, da bo izlet predrag.

V soboto, 4. septembra, je bilo vreme lepo in dobro tudi razpoloženje. Med potjo smo se ustavili na Brniku, kjer smo si ogledali veliko letališče. Na Trojanah in v Žalcu smo se nekoliko odpočili in okrepčali, v Celju pa smo imeli pripravljeno kosilo. Ogledali smo si tudi zdraviliščni vrelc v Dobrni. Bili smo tudi v Velenju, nato pa smo zavili v dolino Savinje in jo spremljali do konca. Pot je bila slikovita, ozka, na nekaterih krajih ni bilo niti prostora za srečanje z drugimi vozili. Na ne-

katerih krajih je pot vsekana v živo skalo, spet drugje pa se dvigajo strma pobočja in pečine in le Savinja se kot gorski hudournik peni in šumi preko skal. Šele pod vrhovi kamniških planin se je svet nekoliko odprl, tako da smo pred seboj imeli Logarsko dolino. Bila je že tema, ko smo se pripeljali pred planinski dom, ki je velik in udoben, oskrbuje pa ga Planinsko društvo Celje. V planinskem domu smo imeli vso oskrbo in tudi cene so bile zmerne. Še več, cene so nam celo znižali, kljub temu, da

kvaliteta njihovih uslug zaradi tega ni bila slabša.

Naslednji dan smo se povzpeli na Okrešelj ter si ogledali slap Rinka in izvir Savinje. Slap Rinka pada 70 metrov čez visoke pečine. K slapu prihaja veliko planincev in drugih izletnikov. Po kosilu smo se še enkrat razgledali po okolici, nato pa smo se s prijetnimi vtisi odpeljali iz Logarske doline proti domu z željo, da bi sindikalni odbor naše delovne enote takšne izlete ponovno organiziral.

Jože Lavrinec

Ob praznovanju na Javorniku

S praznovanjem so začeli v soboto, 28. avgusta, ko so odprli razstavo foto kluba, nato pa so člani dramskega odseka Svobode Javornik ponovili dramo »Rdeče rože«. Obe prireditvi sta bili lepo obiskani, organizatorji praznovanja pa zadovoljni z doseženim uspehom. Žal so bile v prihodnjih dneh nekatere prireditve slabo obiskane, predvsem velja to za predavanje o Auschwitzu.

TVD Partizan Javornik je organiziral tekmovanje v odbojki in namiznem tenisu kljub slabemu vremenu v lastni dvorani. V odbojki sta tekmovali dve ekipi. Zmagala je ekipa TVD Partizan Javornik. V namiznem tenisu so tekmovali tri ekipe. Na prvem mestu so bili tekmovalci z Javornika, na drugem z Blejske Dobrave, na tretjem pa Jeseničani. Zaradi slabega vremena je odpadel koncert godbe na pihala, v soboto zvečer pa je bil na programu literarni večer, ki je kljub

slabemu obisku lepo uspel. Po uspelem literarnem večeru so predstavniki množičnih organizacij odnesli na grobove talcev in padlih borcev ter k spomeniku vence. V nedeljo, 5. septembra, je bil na programu partizanski pohod. Udeležilo se ga je nekaj članov ZB ter TVD Partizan, zvečer pa je bila v domu TVD Partizan prosta zabava.

Zakaj so bile nekatere prireditve slabo obiskane? Žal je bilo v preteklem tednu slabo vreme, ki je v precejšnji meri vplivalo na samo praznovanje, toda kljub temu bi morali občani praznovanju posvetiti večjo pozornost posebnost letos, ko praznujemo 20. obletnico osvoboditve. Izkušnje letošnjega praznovanja kažejo, da bo treba v bodoče praznovanje organizirati tako, da bodo prireditve na enem kraju in ne tako kot letos, ko so bile na večih mestih in zato tudi niso bile s strani prebivalcev Javornika in Koroške Bele deležne večje pozornosti.

-or

Slikar Vinko Vene razstavlja na Jesenicah

(Nadalj. z 9. strani)

izvedba »Maske-glasbila« zelo originalna. Pri svojem razvoju se slikar ni mogel ogniti abstraktnosti in se je predstavljal s tremi tovrstnimi deli iz leta 1961, ki jim ne moremo odreči določene umetniške vrednosti, posebno velja to za Abstrakcijo II. Med ostalimi razstavljenimi deli predvsem ugajajo »Cinije« in »Dubrovnik«, ki ju je ustvaril tehnično solidno in z dobro barvno kompozicijo.

Brez dvoma nam ta razstava dokazuje, da je Vene slikar, ki zna združiti svoje solidno znanje z umetniško močjo, ki ni majhna. Zato bo v svojem nadaljnjem umetniškem razvoju lahko še ustvaril umetnine, ki jih bomo z veseljem gledali, kot smo si radi ogledali njegovo prvo samostojno razstavo.

K.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino »RADIO«

11. in 12. septembra ameriški VV film RAZTRESENI PROFESOR, ob 17. in 19. uri
13. septembra ameriški film MOJA DRAGA KLEMENTINA, ob 17. in 19. uri
14. in 15. septembra jug-sovj. film PREGLEDANO, MIN NI ob 19. uri, v sredo tudi ob 17. uri
16. septembra italijanski barvni CS film MASCEVALEC DRAKUT, ob 17. in 19. uri
17. septembra češki film ZLATA PRAPROT, ob 17. in 19. uri
18. septembra ameriški barvni film LEGENDA O VOLKU ob 17. in 19. uri

Kino »PLAVZ«

11. septembra jug-sovj. film PREGLEDANO, MIN NI ob 18. in 20. uri
12. septembra ameriški film MOJA DRAGA KLEMENTINA ob 18. in 20. uri
13. in 14. septembra ameriški VV film RAZTRESENI PROFESOR, ob 20. uri, v ponedeljek tudi ob 18. uri
15. septembra italijanski barvni CS film MASCEVALEC DRAKUT, ob 18. in 20. uri
16. in 17. septembra sovjetski film ARMIJA KOLIBRI, ob 18. in 20. uri

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 10. septembra od 12. ure do 17. septembra do 12. ure

ZAHODNI DEL JESENICE:
dr. Alojzi Jenko, Jesenice, Cesta maršala Tita 84, telefon 82-277.

VZHODNI DEL JESENICE:
dr. Stanka Rosenstajn, Jesenice, Cesta bratov Stražišar 34, telefon 82-244, int. 733.

18. septembra ameriški barvni CS film MARILYN MONROE, ob 18. in 20. uri

Kino ŽIROVNICA

11. septembra jugoslovanski film POD ISTIM NEBOM.
12. septembra francoski film SKRIVNOSTNI JUDEX.
15. septembra ameriški VV film RAZTRESENI PROFESOR.
18. septembra jug-sovj. film PREGLEDANO, MIN NI.

Kino DOVJE

11. septembra franc. film SKRIVNOSTNI JUDEX.
12. septembra jugoslovanski film POD ISTIM NEBOM.
16. septembra ameriški VV film RAZTRESENI PROFESOR.
18. sept. jug-sovjetski film PREGLEDANO, MIN NI.

Kino KOROSKA BELA

11. septembra sovjetski film ARMIJA KOLIBRI.
12. septembra ameriški film DOGODEK, KI JE VZNEMIRIL SVET.
13. septembra jugosl.-sovj. film PREGLEDANO, MIN NI.
18. septembra češki film ZLATA PRAPROT.

Kino KRANJSKA GORA

11. septembra ameriški film DOGODEK, KI JE VZNEMIRIL SVET.
12. septembra sovjetski film ARMIJA KOLIBRI.
16. septembra jugosl.-sovj. film PREGLEDANO, MIN NI.
17. in 18. septembra ameriški VV film RAZTRESENI PROFESOR.

ŠPORT IN KULTURA

Zmaga in poraz

Po 14 dnevnem premoru je košarkaško igrišče pod Mežakljo zopet zaživelo. Pomerili sta se moška in ženska ekipa za točke v košarkaški ligi. V predtekmi sta nastopili ženski ekipi Jesenic in Branika iz Maribora. Proti pričakovanju so zmagale domačinke s 60:32 (21:19). — Mariborčanke so nudile resnejši odpor le v prvem delu igre, dočim so domačinke popolnoma zagospodarile na igrišču v drugem delu srečanja. Jeseničanke so dosežaj odigrale v celotnem prvenstvu 10 srečanj. Osemkrat so zmagale, dvakrat pa so bile poražene. Trenutno imajo 16 točk in so na tretjem mestu. Z enakim številom točk, toda boljšim razmerjem v koših je moštvo Triglava iz Kranja drugo, na prvem mestu pa je povratnik zvezne lige moštvo Slovana iz Ljubljane. Jesenice: — Benedičič 25, Pavlič 18, Bertonec 12, Vudrič 3 in Mušič 2. — Branik: Vodeb 10, Poljške 8, Setor 6, Mikluš 4, Vrešah 2, Seg 2.

V nadaljevanju moške slovenske košarkaške lige sta se za točke spoprijeli moštvi Jesenic in Branika. Zmagali so gostje s tesnim rezultatom 66:60 (26:28). Tekmo sta pred 200 gledalci vodila Prehoda in Bolka iz Ljubljane. Domačini so v prvih minutah igre popolnoma prevladovali na igrišču in kmalu vodili s 14:2. Ko smo vsi že mislili, da bo končno le uspelo Jeseničanom enkrat premagati igralce Branika je tempo pri domačinih nenadoma popustilo. Gostje so to slabost in trenutno nepovezanost igral-

cev dobro izkoristili in znižali rezultat. Do prvega izenačenja je prišlo v 16 minuti prvega polčasa, pri rezultatu 20:20. V prvem delu igre sta še enkrat imela oba nasprotnika enako število točk, toda polčas so domačini zaključili v svojo korist z minimalno prednostjo dveh točk.

V drugem delu igre je moral trener Katnik večkrat menjati moštvo zaradi precejšnjega števila osebnih napak, k čemur sta pripomogla sodnika. Vodili so še vedno domačini toda le za nekaj točk. Igro je nato zapustil

Peterman in v moštvo Jesenic je nastala vrzel. Mlajši igralci niso bili kos fizično močnejšim nasprotnikom. — Gostje so prvič povedli v 12. minuti drugega dela igre. Jeseničanom tudi v finišu ni uspelo premagati nasprotnika. Obe dragoceni točki sta odšli v Maribor.

Branik: Bajc 18, Bergač 12, Veltrusti 16, Silih 11, Globočnik 8, Košar 6, Židanek 1 in Ogrizek 3. Jesenice: Jeraj 23, Sodja 14, Koren 12, Svetlin 8, Campa 2 in Dragojevič 1.

Odbojkarji zmagali

JESENICE : ŽIROVNICA
3:1 (8:15, 15:6, 15:4, 15:3)

V okviru slovenske odbojarske lige je bil v nedeljo dopoldne na sporedu občinski derbi. Na igrišču Pod Mežakljo sta se srečali ekipi Jesenic in Žirovnice. Debelejši konec so potegnili domačini,

ki so v zadnjih treh setih z igrali lepo. Več smole pa so imeli v prvem nizu, saj so jih gostje neprijetno presestetili in popolnoma zasluženo zmagali. Nato so domačini uredili svoje vrste in brez večje težave zmagali. Posebno pozornost v tem dvoboju zasluži sodnik Sušnik iz Ljubljane, ki je napravil precej grobih in nerazumljivih napak, ki jih praktično ni mogoče opisati. Pripomnimo lahko le to, da ni čudno, da našim fantom pri takem sojenju na tujih igriščih včasih spodleti, če si arbiter upa take prekrške delati na domačem igrišču proti domačemu moštvu. Tak sodnik vsekakor ni sposoben, da vodi srečanja na ustrezni višini.

Jesenice: Bajt, Prešeren, Eržen, Kesler, Bogataj, Potočnik, Šmitek — Žirovnica: Rozman, Pristov, Kokalj, Dolar, Tavčar, Pšenica in Kajdiž.

Radio Jesenice

na srednjem valu 200 m
PROGRAM OD 11. DO
16. 9. 1965

SOBOTA, 11. 9. ob 15. uri

- lokalna poročila,
- obvestila in reklame,
- kulturno-prosvetne zanimivosti in problemi,
- čestitke in želje poslušalcev,
- mladinska oddaja: Obisk v vrtcu.

NEDELJA, 12. 9., ob 11. uri

- Mi pa nismo se uklonili: sestavek »Hajka na Jelovici« (ob obletnici smrti narodnega heroja Gregorčiča) in koledar važnejših dogodkov v preteklosti,
- obvestila in reklame,
- športnih 10 minut: Gospodarska reforma in športna dejavnost v občini,
- čestitke in želje poslušalcev.

TOREK, 14. 9., ob 15. uri

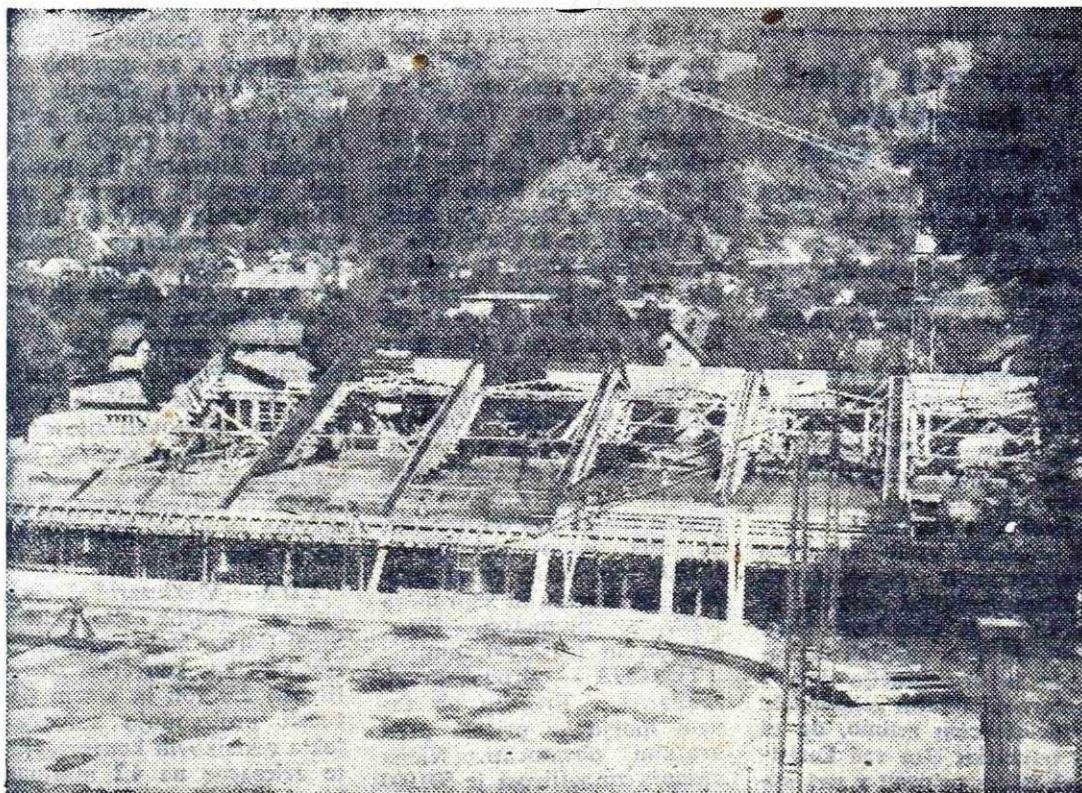
- lokalna poročila,
- naši amaterji nastopajo,
- Delavska univerza — predavanje iz ciklusa: Šola za starše,
- obvestila in reklame,
- Pogovor s opslušalci,
- čestitke in želje poslušalcev,

ČETRTEK, 16. 9., ob 15. uri

- lokalna poročila,
- obvestila in reklame,
- Pravniki vam svetujejo: Upravni postopek — nadaljevanje,
- 15 glasbene oddaje,
- Jesenice aktualnosti.

Nov most čez Jadran

»Liburnija« je naša največja ladja za prevoz potnikov in motornih vozil, ki povezuje Jugoslavijo in Italijo med Zadrom in Ancono. Našo jadransko magistralo podaljšuje za 100 km in s tem povezuje z enako cesto v Anconi. — »Liburnija«, ki predstavlja most čez Jadran, je predvsem važna za turiste, ki letujejo na srednjem in južnem Jadranu, saj lahko že po šestih urah obiščejo Italijo. Obratno pa je prav tako važna za turiste v Italiji, ki odslej lažje obiščejo našo Dalmacijo. Z »Liburnijo«, ki so jo pred kratkim izročili prometu in lahko sprejme nad 1000 potnikov in 110 osebnih avtomobilov, je Jadrolinija vzdrževala v sezoni dnevno zvezo med Jugoslavijo in Italijo, izven sezone pa bo z njo organizirala krožna turistična potovanja.

Pogled na drsališče pod Mežakljo, kjer gradijo zahodni del tribune. Z delom hitijo, da bo tribuna gotova do začetka zimske sezone.

Prva zmaga na domačem igrišču

V nedeljo, 5. septembra, sta se na igrišču pod Mežakljo srečali enajstoričniki Jesenic in Svobode iz Ljubljane ter odigrali prvenstveno nogometno tekmo v okviru slovenske conske lige — zahod. Tekmo je sodil Bradaška iz Kranja, igrali pa so: **Jesenice:** Vrečko, Kralj, Rekar, Medja, Luznar, Kovač, Koblar, Ravtar, Hribar, Koban, Kačar, Samar, Komel, Pestotnik.

Svoboda: Škojanc, Banjavec, Kotar, Kovič, Privšek, Prina, Zupančič, Zemljčič, Toni, Ščurek, Pote, Klanec in Gili.

Tekma je bila zanimiva, prvi polčas pa se je končal neodločeno 0:0. Domači nogometaši so imeli v prvem delu igre precejšnjo terensko premoč, vendar jo niso realizirali, ker so vsi streli na gol obtičali v rokah vratarja

Svobode ali pa v gol avtu. Jeseničani so prišli v vodstvo šele v drugem polčasu z golom, ki ga je dosegel Hribar v 57. minuti, na 2:0 pa je povišal vodstvo Medja. Tretji gol je dosegel Samar v 79. minuti, tako da je bil končni rezultat 3:0 za Jesenice. Zmaga Jeseničanov je pomembna toliko bolj, ker so igrali proti moštvu, ki je z enakim rezultatom 3:0 izločilo naše moštvo iz nadaljnega tekmovanja in so se morali zato Jeseničani vrniti v gorenjsko nogometno ligo. Dve točki sta za moštvo Jesenic dragoceni, saj se bo treba v bodoče proti močnejšim moštvom, predvsem na tujih igriščih, močno potruditi, ker se bodo le tako obdržali v tej ligi, ali pa če bodo hoteli z dobro igro doseči nov cilj, to je tekmovanje v prvi slovenski nogometni ligi. - or

BRZOJAVKE

V soboto in nedeljo bo v Ravnah na Koroškem peterboj mladih športnikov Štor, Raven, Jesenic, Litostroja in Save. Športniki mladinci se bodo pomerili v odbojki, namiznem tenisu, streljanju in šahu. Do sedaj je bilo že pet takih srečanj. Jeseničani so trikrat osvojili prehodni pokal in ga tako dobili v trajno last. Upajmo, da jim bo športna sreča naklonjena in da bodo iz tega peterboja izšli kot zmagovalci.

V nadaljevanju slovenske košarkarske lige bosta obe naši moštvi gostovali na tujih igriščih. Moški se bodo po-

merili v soboto v Škofji Loki, ženske pa v Medvodah.

Tudi odbojkarji bodo gostovali v Kranju. Pomerili se bodo z ekipo Triglava, ki je trenutno na petem mestu na lestvici, z 10 odigranimi srečanji, tako kot Jeseničani, ki so za eno točko za vodčim Mariborom, ki je odigral srečanje več.

Hokejska zveza Jugoslavije skrbi letos za širše predpriprave jugoslovanske hokejske reprezentance. Iz neuradnih krogov smo zvedeli, da bo jugoslovanska hokejska reprezentanca igrala v Alpskem pokalu. Tega pokala se udeležujejo še moštva Švice, Avstrije, Italije in Zah. Nemčije.

Trenutno nastopa v državnem dresu z Jesenic kar 16 igralcev. Ta številka bo v jesenskem delu še večja, ko pridejo iz JLA nekateri standardni igralci.

V zadnjem času je bilo na Jesenicah med športnimi delavci precej govora o odhodu trenerja jeseniških hokejistov gospoda Pleticha nazaj v domovino. Zvedeli smo, da sta obe stranki našli skupni jezik glede plačila in tako bo še naprej vodil naše hokejiste in ostal že tretje leto na Jesenicah.

Jutri gostujejo jeseniški nogometaši v Vevčah, kjer bodo z Moštvom Slavije odigrali prvenstveno nogometno tekmo v okviru Slovenske conske lige — zahod.

Dopisujte v Železarja

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

Prvi dan novega šolskega leta. Starši in otroci so se v gruclah zbirali pred osnovno šolo

Nove pihalice za plavž

Pri izdelavi pihalice za plavž uporabljamo baker. Način izdelave pihalice za naše plavže je precej zaostal za modernim. Danes večinoma izdelujejo tankostenske pihalice kombinirano z vlečenjem in kovanjem. Delovna doba takšnih pihalice je izredno dolga. Ovisna pa je seveda od kvalitete zlitine in od kvalitete izdelave. Pri nas uporabljamo vlitte bakrene pihalice. Na začetku letošnjega leta je bilo izredno slabo stanje na pečeh zaradi nekvalitetnega koksa. Pihalice so stalno pregorevale, to pa povzroča zastoje — izpad proizvodnje in povečane proizvodne stroške zaradi tolike porabe pihalice.

To nas je dovedlo do tega, da smo pričeli uporabljati pihalice iz legure aluminija. Takšna pihalica ima dve osnovni prednosti pred bakreno:

- lažja od bakrene,
- izredno je lahka, trikrat — petnajstkrat je cenejša od bakrene.

Strokovni ogled železarske industrije ČSR

Na povabilo Projektivnega metalurškega biroja iz Brna si bo v dneh od 20. do 26. septembra 1965 ogledala železarno in mednarodni velesejem skupina iz našega kolektiva.

Po programu si bodo ogledali mednarodni velesejem v Brnu, železarno NHKG Kunčice, železarno Prostejev ter znano podjetje krogličnih ležajev ZKL Brno.

Strokovne ekskurzije se bodo udeležili predvsem člani samoupravnih organov in družbeno-politični delavci, ki po večini še niso imeli možnosti, da bi si ogledali tehnologijo in organizacijo dela v modernejših tujih železarnah.

Udeležencem želimo, da bi po povratku čim več koristnega lahko prinesli v naš kolektiv.

Ing. Ivan Arzenšek

Poleg teh dveh prednosti je še ta prednost, da aluminij lažje dobimo kot baker.

Pri uvedbi mazuta na plavž št. 1 smo vgradili tri aluminijaste pihalice. Tako da imamo tri aluminijaste in tri bakrene in bomo lahko zasledovali vpliv mazuta na vzdržnost pihalice.

Nove pihalice so posebno ugodno sprejeli delavci na plavžih, ki imajo sedaj velike težave pri menjavi zaradi velike teže. To pihalico je izredno lahko namestiti in to lahko opravi en delavec.

Livarna v železarni je dobro rešila problem vlivanja vodikovih pihalice.

inž. Ladó Šketa

FRANCIJA — V francoski železarni »Forges de Guegnon« bodo zgradili duo valjarniško ogrodje za glajenje in ločenje hladno valjanih travkov iz legiranega jekla. Največja hitrost tega ogrodja bo 350 m na minuto in da bi dobili travkovi po vsej dolžini enake tehnološke lastnosti je opremljeno s hidravlično nastavno napravo, ki omogoča, da ostane pritisk vedno enak.

JAPONSKA — Na svoji prvi vožnji je prepeljala do zdaj največja japonska ladja za prevažanje razsutega tovora »Shigeo Nagano« 78.000 ton železne rude iz britanske vzhodno afriške kolonije Svazi na Japonsko. Rudo je kupila japonska železarska družba »Fuji Iron & Steel Co.« v okviru sporazuma, na podlagi katerega bo izvozila Svazi na Japonsko 14,5 milijona te železarske surovine s 65% železa.

KANADA — Kanadska železarna »Manitoba Rollings Mills« je naročila pri »Concastu« napravo za kontinuirano vlivanje jekla tipa »S« z dvema žilama. Na tej napravi, ki ima letno zmogljivost 160.000 ton, bodo vlivali gredice ogljikovega in legiranega jekla s premerom 100 × 100 mm in 150 × 200 mm.

TURCIJA — Druga turška železarna v Ereğliju ob Črnem morju je pričela pred kratkim obratovati. Njena sedanja zmogljivost je 500.000 ton surovega jekla letno z možnostjo poznejšega povečanja.

nja na 1,5 milijona ton. Ima koksarno z letno zmogljivostjo 440.000 ton koksa, plavž prav tako z letno zmogljivostjo 440.000 ton grodlja, dva 80-tonska kisikova konvertorja, valjarne za valjanje debele in tanke pločevine ter travkov in napravo za proizvodnjo bele pločevine.

ŠVEDSKA — Železarna »Stora Kopparbergs Bergslags AB« je sklenila z zahodnonemškim podjetjem »Demag AG« iz Duisburga licenčno pogodbo za uporabo in širjenje novega »Dored« postopka za proizvodnjo grodlja, ki so ga razvili v tej švedski železarni. Ta postopek uporablja napravo, podobno Kaldo konvertorju ter omogoča predelavo drobne železne rude, medtem ko uporablja kot gorivo in reducent droben koks.

VELIKA BRITANIJA — V železarni »Firth-Vickers Stainless Steel« je pričela pred kratkim obratovati nova valjarna debele pločevine. Namenjena je valjanju nerjaveče pločevine največje širine 2 m, dolžine 10 m in debeline 4,8 do 76 mm.

ZDA — V železarni »Lackawanna« družbe »Bethlehem Steel Corp.« bodo zgradili še tretji kisikov konvertor zmogljivosti 250 ton in s tem povečali proizvodnjo surovega jekla v kisikovih konvertorjih te železarne na 4,2 milijona ton letno. Obratovati bo pričel v sredini leta 1966.